

VASILE NICOROVICI

Dansul urîţilor

baladă tragică

www.cimec.ro

Persoanele:

FEMEIA PLATINATĂ

BĂIATUL PALID, FRUMOS ȘI SUBȚIRE

REGIZORUL, VIZANTE

OPERATORUL, STOLERU

MAISTRUL DE TRUCAJE, TOMA

ACTRIȚA, MIRELA

SCENARISTUL, DELIU

SECRETARA DE PLATOU, ANA-MARIA

CASCADORUL I, BUCUR

CASCADORUL II, HORJA

CASCADORUL III, MIREA

FLUIERARUL, TOADER

JUCĂTORUL DE POCHER X, „PĂTIMAȘUL“

JUCĂTORUL DE POCHER Y, „GHEORGHE“

JUCĂTORUL DE POCHER Z, „NOVICELE“

„ALAIUL CAPREI“ : Scripcar, Fluietar, Cioban, Capră, Drac, Arap, Bulibașă, Măscat, Vătăjel, Mireasă, Mire, Vinător, Cazac, Arnăuț, Moartea, Moș, Babă, Negustor, Doctor, Bălaur cu pene etc. Persoanele din „alai“ vor alcătui, potrivit tradiției, două grupuri : „al frumoșilor“ și „al urâților“. Regizorul poate modifica această alcătuire — adăugând ori suprimând unele măști — cu excepția celor implicate, prin replică sau rol mut, în acțiune.

Decorul unic al „baladei tragice“ reprezintă un platou de filmare. În prim-plan, în dezordine : reflectoare, camere de luat vederi, aparatură diversă. În fund, într-una din laturi, o „casă țărănească-decor“, arătând spre sală doi pereți garnisiți cu ștergare, scoarțe, vase de lut etc. ; pe lângă pereți : un cuptor, un pat, o ladă masivă, câteva scaune mici pe trei picioare etc. În cealaltă latură a scenei, tot în fund, se vede o parte din încăperea unui club sau a unui bar, în care sînt instalate jocuri automate cu panouri multicolore, clipind intermitent. Imaginea, în ansamblu, are un aer disonant, artificios și straniu.

La ridicarea cortinei, în fața panoului automat din bar, stau doi inși : unul din ei, Jucătorul de pocher X, repetă — mecanic și încordat — aceeași suită de gesturi : introduce fisa, trage maneta, privește o clipă nemișcat panoul, apoi din nou introduce, trage, privește, fără să-l intereseze nimic altceva ; alături de el, mai în spate, celălalt ins : Jucătorul de pocher Y, care îl asistă răbdător, cu exclamații de uimire, de ciudă, ori de bun simț realist, în fața hazardului.

Dincolo, în mijlocul decorului rural, pe un scaun scund, în semi-obscuritate, stă Fluierarul, îmbrăcat în straie de țară noi și curate, avînd pe umeri un cojoc mare, alb, cu poalele pînă la pînă. El cîntă din fluier o melodie tăragănată. În pofida costumației și a cadrului de operetă, viersul său e autentic și mișcător.

În spatele casei țărănești se ivesc două siluete care abia se disting. Sala mai mult *sinte* prezența lor.

Dintr-o dată, la bar, aparatul de pocher automat încetează să clipească pentru a scoate un zornăit repetat, strident. Linște. Jucătorul de pocher X rămîne cu ochii la panou, încordat, neclintit.

JUCĂTORUL DE POCHER Y : Vezi ! Ți-am spus eu ! Să mergem.

JUCĂTORUL DE POCHER X (încăpățînat) : Nici gînd !

JUCĂTORUL DE POCHER Y : Ai băgat destul. Ce mai vrei ?

JUCĂTORUL DE POCHER X (decis) : Nu mă mișc de aici pînă nu scot trei ași ! (Se caută nervos prin buzunare după fișe.)

(Răsună din nou viersul tăragănat din fluier.)

FLUIERARUL (se oprește din cîntat, ca să rostească niște sunete ritmice din care, cu încetul, se deslușesc vorbe cu înțeles limpede) : „Simbătă seara / Oili-mi pornea...” (Rămîne îngîndurat.) „Simbătă seara / Oili-mi pornea...” (Ca și cum ar fi descoperit atunci aceste impercheri, gînditor.) „Simbătă seara / Oili-mi pornea...” (Continuă melodia din fluier.)

(Una din siluetele care s-au ivit în spatele casei-decor, iese pe scenă, în plină lumină. E Băiatul palid, un adolescent firav și subțirăteț, îmbrăcat în pantaloni și cămașă de culori deschise, aproape de alb. El se oprește pentru a privi în urma lui, de unde se arată Femeia platinată, călcîind cu pas egal, apăsut. Îmbrăcată, într-un deux-pièces sobru, de culoare întunecată, cu părul alb-platinat, ea se poate înfățișa — după circumstanțe și reacții — tînără ori, dimpotrivă, încărcată de ani. Această ambiguitate, cit și un anume fel de a fi — cu încordare și veghe lăuntrică — motivat, cum se va

vedea, de împrejurări personale, nebănuite încă, îi dau un aer straniu. Se aude lătrat de ciine ciobănesc și strigătele cuiva, care caută să-l potolească. Femeia platinată se oprește în loc ținîntă, veghind.)

BĂIATUL (amuzat) : Nu-i nimic. Vino. Sînt lătrături false, din magnetofon. Dar ciobanul e adevărat. Și cîntecul. (Către Fluierar.) De unde vii, baciule ?

FLUIERARUL (abia acum îl observă. Se oprește din cîntat) : Apăi... (O vede pe Femeia platinată. Surprins, pierde șirul.) Apăi... Cum să-mi zică ? Toader.

BĂIATUL (prietenos) : Și nu ți-i urît singur ?
FLUIERARUL : D-apoi... Ți zic din fluier. (Se ridică de la locul său.)

BĂIATUL (nedumerit) : Stai, bădie. De ce ? Doar... noi...

(Fluierarul își ia scaunul și se retrage în spatele casei-decor, de unde continuă melodia lui tăragănată, ce revine, din cînd în cînd, ca un fond sonor, în momentele indicate de text ori voite de regizor.)

BĂIATUL (urmărindu-l cu privirea) : Nu încape îndoială, e un cioban adevărat. De ce l-au adus aici ?

FEMEIA PLATINATĂ (și-a învins stinghereala, sigură pe sine) : O nouă descoperire a lui Vizante, probabil... (Cu imperceptibilă încordare.) Unde sîntem, Teofile ?

BĂIATUL : Chiar pe platoul de filmare. Casa are pereți de plastic, desigur. Acestea sînt camere de luat vederi, microfoane, re-

flectoare... Gata de lucru. A, și dincolo e un bar, cred... (Se aude zornăitul metalic al aparatului de joc.)

FEMEIA PLATINATĂ (fără a privi într-ocol) : Cine e la automatul de pocher?

BĂIATUL (nesigur) : Cineva... Un actor sau un... Nu-mi dau seama. Aici toate sînt altfel, din materiale fide, străine.

FEMEIA PLATINATĂ (insistent) : Te rog să-mi răspunzi precis. Uită-te mai bine.

BĂIATUL (cu candoare) : De ce?

FEMEIA PLATINATĂ (sever) : Să te deprinzi să vezi atunci cînd te uîi. E o mare diferență. Răspunde !

II

Întră în grabă un bărbat, arătînd întocmai cum a fost descris în replica anterioară. E Regizorul, Vizante. Se oprește, examinează pe cei doi, scurt, cu atenție febrilă, ezitînd ; apoi se decide...

REGIZORUL (cu suris amabil, Femeii platinat) : Please. I ask you ? (Neprimînd răspuns, incurcat.) Madame, s-il vous play, parlez vous français ?... Entschuldigen Sie mich... (Suride iar.) We haven't met before, have we ?

FEMEIA PLATINATĂ : Dacă doriți, putem vorbi și pe românește.

REGIZORUL (decepcionat) : O, iertați-mă, v-am confundat. Aveam o întîlnire cu o scenaristă din Danemarca, autoare de scenarii adică, și...

FEMEIA PLATINATĂ (fixîndu-l cu privirea) : Regizorul Vizante. Nu ? Și eu vă căutam.

REGIZORUL (intrigat) : Ce coincidență ! Cu ce vă pot fi de folos ?

FEMEIA PLATINATĂ (rece) : Chestiunea e ceva mai complicată... Poate luați undeva loc.

REGIZORUL (strîmător) : Scuzați-mă, dar ați auzit, am o întîlnire cu o doamnă, daneză, autoare de scenarii... și... (Surprins de privirea interlocutoarei.) Dar în ce chestiune, vă rog ?

FEMEIA PLATINATĂ (scoate o țigară din poșetă) : În chestiunea pentru care m-ați convocat.

REGIZORUL (năucit) : Eu ? Pe dumneavoastră ? În ce fel ?

FEMEIA PLATINATĂ (sigură) : Da. Pentru astăzi la ora zece. Printr-un telefon.

REGIZORUL : Nu știu absolut nimic. Vă rog să mă credeți. (Neprietenos.) Și totuși despre ce chestiune e vorba ?

FEMEIA PLATINATĂ (fără grabă duce țigara la gură. Către tînrul ei însoțitor, care i-a oferit chibritul aprins) : Mulțumesc, băiatule. (Regizorului.) E vorba de chestiunea Bozianu.

REGIZORUL (fără vlagă) : Iarși ? Doar se clasase definitiv.

BĂIATUL (cu efort) : El... joacă într-una. Nervos. Dar poate că se face numai, repetă un rol... sau poate că...

FEMEIA PLATINATĂ (cu reproș) : Iar înzorzonezi, băiatule. E prea crispat ca să nu fie natural. Auzi ? (Pauză. Un zornăit metalic.) Banul schiaună cînd iese din mîna lui. Un păținaș ! (Brusc, atentă.) Vine ceva încoace ?

BĂIATUL (privind către intrarea din spatele casei-decor) : Nu... Ba da. E un bărbat într-o haină de piele neagră. Are ochelari de soare cu rame groase. Calcă apăsător și...

FEMEIA PLATINATĂ (sigură) : Da, știu cine este.

FEMEIA PLATINATĂ : Au intervenit însă noi aspecte. (Cu rece compasiune.) Îmi închipui cît vă importunez cu această nouă revenire. Și asta după atîtea emoții și tracasări prin care ați trecut. (Apropiată.) Dar dacă spuneți că acum aveți altă treabă...

REGIZORUL (cald, binevoitor) : O, nu... Se poate ?... Pentru chestiunea Bozianu am întodeauna timp. Renunț la orice. Rozi doar mi-a fost cel mai bun prieten. (Cu interes.) Ați vorbit de aspecte noi ? Care anume ?

FEMEIA PLATINATĂ (fără grabă) : Dar poate că totuși luați loc.

REGIZORUL (galant) : În orice caz nu înaintea dumneavoastră.

FEMEIA PLATINATĂ : Mulțumesc. Eu sînt obișnuită să stau în picioare.

REGIZORUL : Înțeleg. Asta vă dă mai multă autoritate. Mai ales în profesia pe care... (Zîmbește.) Ați spus : „Au intervenit noi aspecte“. La ce anume vă referiți ?

BĂIATUL (aprins) : La dovezi, desigur. Care aruncă o nouă lumină.

FEMEIA PLATINATĂ (blînd) : Te rog, băiatule. (Regizorului.) Orice nouă dovadă e o lumină, dar pînă la adevăr e încă atîta întuneric...

REGIZORUL (concentrat) : Nu înțeleg ce...

FEMEIA PLATINATĂ : E și greu. Lucrurile sînt atît de complicate încît nu trebuie să ne facem nici o iluzie. (Confidențial.) De aceea, sincer vorbind, noi ne bazăm mai mult pe vreo greșală a celui care a premeditat totul.

REGIZORUL (rigid) : Mai credeți încă în ipoteza unei premeditări ?

BĂIATUL (cu ochi strălucitori) : Dacă prin premeditare ați înțeles omor.

FEMEIA PLATINATĂ (cu zîmbet discret) : Nu te aprinde, băiatule. Nu te aprinde.

REGIZORUL (stăruitor) : Deci mai credeți încă în ipoteza asta?

FEMEIA PLATINATĂ (sec) : Da. Și sper că veți fi aliatul nostru.

REGIZORUL (expansiv) : Mai încapе vorbă ? Doar știți cit am ținut la Bozianu ! Ce a însemnat el pentru mine ! Il voi numi întotdeauna : „cel mai bun și cel mai apropiat”... Fiindcă nu cred că alteineva l-ar putea înlocui aici. (Arată inima.) Cit privește admirația mea pentru marelе său talent, une — și numai eu știu cit l-am iubit pentru arta lui ! — ce să mai... (Se așează, palid, pe prispă casei-decor.) Iertați-mă ! Așa mi se întâmplă întotdeauna cînd îmi aduc aminte de el...

FEMEIA PLATINATĂ : O să fac tot posibilul ca să nu vă provoc traume inutile. Mă voi rezuma, de aceea, numai la partea finală. Știți care... Scena caruselului.

REGIZORUL : O văd și-n vis, ca pe un coșmar... (Cu amărăciune.) Așa e întotdeauna cînd lucrurile ies prost, de vină este regizorul...

FEMEIA PLATINATĂ : De astă dată, regizoral, lucrurile au ieșit bine. Filmul are un imens succes.

REGIZORUL (cutremurat) : Dar cu ce preț ! Vă rog să mă credeți — fiindcă asta o spun de cite ori am prilejul : preferam de o mie de ori să fiu eu acela, care în locul lui, atunci... (Palid, fără vlagă.)

FEMEIA PLATINATĂ (neutru) : Nu sintetizi singurul care ar fi vrut-o. (Il examinează, calm.) Vă simțiți în stare să răspundeți ? Sau să fixăm cumva o altă întrevedere ?

REGIZORUL (întremat) : Nu, nu. Vă rog... Chestionați-mă.

FEMEIA PLATINATĂ (la obiect) : Mai înainte să recapitulăm ultima scenă a caruselului. Dar nu așa cum apare în filmul „Nunta albă” pe ecran, în fața spectatorilor, ci așa cum s-a petrecut în realitate...

REGIZORUL (împăcat) : Prea bine. Desigur...

FEMEIA PLATINATĂ : Dacă fac vreo greșală să mă întrerupeți. E foarte important. Deci ultima scenă... E ziua nunții. Dar, în loc să se veselească, nuntașii stau tăcuți. Mireasa, adică actrița Mirela Spineanu, plînge. Alesul ei lipsește, n-a venit la soroc. Cuiva, pentru a risipi această atmosferă mohorită, îi vine ideea ca s-o urce pe mireasă și pe fetele care o însoțesc într-un carusel. Mireasa nu vrea, dar, după insistențe, acceptă. Caruselul se învîrtește amețitor. În zare se ivește un călăreț. Este mirele, interpretat de Petru Bozianu. El vede caruselul, lumea veselindu-se. Întreabă pe un trecător întîlnit în cale : „Ce se petrece acolo ?” — „Nuntă, nu vezi ? Se însoară fata podarului”. — „Și mirele ?” — „Păi ai văzut nuntă fără mire ?” Tînărul își strunește calul. E o goană nebună. Ajunge la locul petrecerii. Ce se întâmplă ? În fața lui, ca într-un vis, se rotește douăsprezece mirese rîzînd, amețite. Iată, în spatele uneia, care pare a fi cea adevărată, e un scaun

gol. Mirele îl urmărește călare, se avîntă din șa, îl prinde din zbor. În fața lui, rîzînd lericîtit, e iubita lui. Încearcă s-o ajungă, dar ea îi scapă. O dată. Și încă o dată. Mereu. Exasperat, vrea s-o prindă din zbor. Își face vînt, se aruncă înainte, planează între cer și pămînt...

REGIZORUL (încet) : E totuși imaginea unui vis. Nunta adevărată se petrece altfel...

FEMEIA PLATINATĂ : Pe ecran, pentru spectatori. În realitate însă, cum știți, saltul acela în alb, între cer și pămînt, a fost ultima cîmpă din viața lui Petru Bozianu. L-au ridicat cu Salvarea. Dar, inutil. Era o masă informă... (Sec.) Iată ce n-au văzut spectatorii. Am relatat bine ?

REGIZORUL : Da. Perfect. Însă...

FEMEIA PLATINATĂ (prevenind obiecția) : Desigur, toate acestea se știu. Între timp, însă, a intervenit un aspect nou. (Apăsat.) S-a descoperit o nouă variantă a scenariului. Utluna. Care dispăruse.

REGIZORUL (opac) : Nu văd ce mă privește asta pe mine...

FEMEIA PLATINATĂ (cu logică stringentă) : Dar dumneavoastră ați declarat — cred că vă aduceți aminte ! — că ideea celuiui salt fatal în gol aparține scenaristului. Acesta ar fi introdus-o în ultima variantă. Vă mențineți afirmația anterioară ?

REGIZORUL (ferm) : Da. Cuvînt cu cuvînt. **FEMEIA PLATINATĂ** (fixîndu-l cu ochii) : Ei, bine, iată : această secvență a saltului nu există nici acolo.

REGIZORUL (dirz) : Prin urmare ?

FEMEIA PLATINATĂ (împede) : Dumneavoastră trebuie să explicați această nepotrivire.

(Se lasă o liniște desăvîrșită. La bar, continuă jocul la automatul de pocher. Se aude zornăitul metalului strunit fără încetare.)

JUCĂTORUL DE POCHER Y (într-o scurtă pauză, cu bun simț) : De ce îți trebuie trei ași ?

JUCĂTORUL DE POCHER X (trăgînd de manetă, încapătînat) : Așa mi-am pus în gînd. Înțelegeți ? (Aparatul se oprește. Din nou a pierdut.)

JUCĂTORUL DE POCHER Y (realist) : Degeaba. Astăzi au ieșit de trei ori cite trei ași.

JUCĂTORUL DE POCHER X (trage maneta, furios) : Dumneata nu știi ce vorbești. (După o bufnitură puternică, zăngănitul automatului descrește pentru a se perpetua ca zgomot discret de fond.)

REGIZORUL (vehement) : Iertați-mă, dar dumneavoastră, dumneavoastră vorbiți în necunoștință de cauză. (Aprins.) Și ce dacă există sau nu există o secvență oarecare în scenariu ? Textul e o virtualitate, o propunere de lectură cu o infinitate de variante. Totul poate depinde de inspirație, de un moment privilegiat. imponderabil... Regizorul și-l creează, ca un demiurg sau poate ca un diavol. (Ride nervos.)

BĂIATUL (naiv, indignat) : Asta nu... Asta nu se poate !

FEMEIA PLATINATĂ (rece) : Vă cunosc teoriile artistice. Le repetați doar în toate interviurile. Nu ați lămurit însă neconcordanța între imagine și text.

REGIZORUL (exasperat) : Iarăși textul ? Această manifestare ineptă de orgoliu a cuiva care se pretinde creatorul unui univers perfect și definitiv ? Și mie, în acest cadru rigid, ce-mi rămâne de făcut ? Să mă conformez, să mă las înălțuit, redus la rolul unui serv ignobil, a unui pașnic rumegător ? Ei bine, nu ! Refuz această concepție stupidă. O re-fuz ! (Răsufală greu.)

FEMEIA PLATINATĂ : Lăsați. Nu trebuie să... Calinați-vă !

REGIZORUL (cu glas potolit, dar încă sub tensiune) : E o insultă aceasta, la adresa libertății mele. Cum vreți s-o accept ? Sint un creator ! Eu trebuie să cobor la acel nucleu primar al genezei, unde sint egal cu demiurgul. Să-i pun la îndoială opera, s-o destrucțurez, s-o ispitesc spre noi finalități. Ca un diavol. Da, da, ca un diavol. (Răsufbind normal.) Și atunci, într-un atare context, ce mai conicază un amănunt sau altul ? Ce să vă răspund ?

FEMEIA PLATINATĂ (cu înțelegere) : Ei, da. E greu. V-am spus doar. Și noi bîjbîim, căutăm o pistă. Mai am o singură rugămintă.

REGIZORUL (cu nemulțumire reținută) : Dacă stă în puterea mea...

FEMEIA PLATINATĂ : Să-mi îlesniți o întrevedere cu scenaristul dumneavoastră, Alexandru Deliu.

REGIZORUL : Cum să nu. Vi-l trimit imediat. Dar... s-ar putea să nu fie aici.

FEMEIA PLATINATĂ (stăruitoare) : Dați un telefon. Poate că...

REGIZORUL : O să trebuiască să așteptați.

FEMEIA PLATINATĂ (de neclintit) : N-am încotro. V-am spus : e singura pistă.

REGIZORUL (fără vlagă) : Va să zică tot nu mă credeți. (Cu intenție.) Dar asta e o ade-vărată cruzime.

FEMEIA PLATINATĂ (surprinsă) : Cruzime ? De ce ?

REGIZORUL : Doar știți adevăratele mele sentimente pentru bietul Boză, regretele care mă macină, zbuciumul meu. Iar dumneavoastră reduceți totul, sentimentele, arta, imponderabilul, la o simplă confruntare de text. (Profesional.) Doar știți prea bine că, practic vorbind, nu indicațiile de text ori de regie au contat. Saltul acela în gol nu trebuia să-l facă artistul, adică Petru Bozianu, ci, așa cum se obișnuiește de cînd e filmul film, niște oameni anume instruiți, profesioniști ai riscului, cascadorii.

FEMEIA PLATINATĂ (continuînd pe același ton) : Știu. Acești cascadori, trei la număr, pe nume Bucur, Horia și Mirea, fuseseră aduși din vreme pentru treaba asta. Dar, în zilele sorocite filmării, fiecare din ei refuză să execute saltul acela în gol.

REGIZORUL : Și atunci ? Pe ce temeii mai suspectăm scenariul ? Regia ?

FEMEIA PLATINATĂ (în treacăt) : Poate că a existat un supra-scenariu.

REGIZORUL (uimit) : Un supra-scenariu ? N-am auzit.

FEMEIA PLATINATĂ : Am spus : poate. E o ipoteză. (Cu intenție.) De ce nu-mi permiteți și mie să-mi orientez, fără idei preconcepute, investigațiile ? Cînd încă nu știm nimic, totul e posibil, chiar și imposibilul.

REGIZORUL (vrînd s-o cîștige) : Raționamentul e perfect. Sint interzis. (Dă să plece.) Permiteți-mi să mă retrag. Pe scenaristul Deliu, sper să vi-l trimit cit mai curînd.

FEMEIA PLATINATĂ (amabilă) : Cit privește sentimentele dumneavoastră pentru actorul și prietenul Bozianu, eu nu le-am pus nicicînd la îndoială...

REGIZORUL : Vă sint recunoscător. (În timp ce merge spre ieșire.) Rămîn la dispoziția dumneavoastră. (A ieșit.)

III

Se aude alternativ cîntecul din fluier și zornăitul de rîșniță al jocului automat.

BĂIATUL (sare într-un picior) : Un-doi, un-doi... (Copilăros.) Mă lași să mă duc la fli-pere ?

FEMEIA PLATINATĂ (dojenitor) : Ai uitat pentru ce am venit ?

BĂIATUL (serios) : Atunci spune-mi două numere.

FEMEIA PLATINATĂ : Singur le-ai spus : un-doi.

BĂIATUL : Zarul cel mai mic. Am venit de-geaba.

FEMEIA PLATINATĂ : Ba nu. Chiar zarul cel mai mic e tot ceva... Esențialul este să faci ceva, să te miști. Orice acțiune, chiar dacă nu știți încă unde duce, e o ipoteză, o urzeală.

(De sus, pe deasupra lor, răsună un hohot de rîs. Cei doi, uimiți, își întorc ochii spre

tanțuan scenei. Legănându-se pe un trapez, în costum de pailă, apare Cascadorul I. El desface o frînghie groasă de-a lungul căreia alunecă pînă la podea.)

CASCADORUL I (cu gesturi stranii, răgușit) : Totumbrac fol notie. Munha bi. Kemokolo fikdum nene makaka. Nanano nibur timtrac, zarnakaskik, iodium Bozie-Sambuctus bum-bum. Tantanelo kasikarnaz rumrip cepkepe kanakarika hozum batrak.

BĂIATUL : Parcă sint vorbiți. Toți ni se adresează într-o limbă străină.

CASCADORUL I (după ce a coborît și trapezul pînă aproape de podea se așează în el și începe iar să se legene) : Greșești, tinere. Eu nu vorbesc într-o limbă străină. Eu vorbesc într-o limbă complet necunoscută. E o diferență.

BĂIATUL (candid) : Și o înțelegi ?

CASCADORUL I : Nu întotdeauna. Ce ai căseat gura la mine ? (Cu seriozitate.) E un limbaj nou pe care mi-l propun. O enigmă. (Încetînt.) De-ai ști, dragă Bimbo, ce plăcere e să vorbești într-o limbă pe care n-o vorbește nimeni. Nici chiar tu însuși. O limbă care moare o dată cu ultimul cuvînt pe care l-ai pronunțat.

BĂIATUL : Totuși, am avut impresia că ai încercat să ne comunici ceva.

CASCADORUL I : Am și spus ceva, dragă Bimbo ! Ghicește !

FEMEIA PLATINATĂ (cu un discret zîmbet ironic) : Dar e limpede. Ați vrut să ne îndreptințați că dumneavoastră l-ați ucis pe actorul Bozianu și nimeni altul.

CASCADORUL I (se oprește din legănat, uimit) : Nu cumva, fără să știu, am inventat o limbă reală ? (Privind-o cu încordare.) Or dumneavoastră, doamnă, aveți darul telepatiei ?

FEMEIA PLATINATĂ : Nici una, nici alta. Am dedus logic : ce anume ar putea să ne spună cineva care încearcă să vorbească alt fel decît toți ceilalți ? Așadar recunoașteți totul.

CASCADORUL I (se dă jos din scrînciobul improvizat) : Va să zică nu mă luați în serios !

FEMEIA PLATINATĂ (dur) : Dumneavoastră nu vă luați în serios.

CASCADORUL I : Deci m-ați și încadrat într-o schemă : „Neseriosul”. (Hohotește.) Rid de banalitatea criteriilor dumneavoastră, stimată...

FEMEIA PLATINATĂ (cu iremediabil plictis, didactică) : Totuși cu aceste banale criterii am apreciat just.

CASCADORUL I (sfruntînd) : Ei, bine, vă înșelați ! Adevărul e adevăr, indiferent de limbajul în care e rostit. Iată, vă repet din nou, într-o formulare cit se poate de comună, ca într-o declarație adresată tribunalului : prin prezenta, subsemnatul Ion Bucur, de profesie cascador, declar că eu am asasinat pe actorul Petru a lui Bozie, zis și Sam-

buctus. În paranteză : Sambuctus e numele științific al Boziei. Am fost limpede ?

FEMEIA PLATINATĂ (cu ironică seriozitate) : Și cum vă motivați crima ?

CASCADORUL I : Simplu ca „bonjur”. Îl uram de moarte. Bozianu, alias Sambuctus, era un cabotin. Un impostor de duzină. (Se ambalează.) Un sentimental siropos, liricoidal, un academizant, vetust, anacronic, un limbric, un... Mă enerva. la orice replică sau gest, ca un vătrai. (Sub tensiune.) Mai vreți și alte motive ?

FEMEIA PLATINATĂ (cu calm) : Abia aștept să începeți a mi le da.

CASCADORUL I (îndrîjit) : Adică pînă acuma am vorbit „de bambus” ?

FEMEIA PLATINATĂ : Dumneavoastră o spuneti.

CASCADORUL I (stîmrit, crescendo) : Nici nu știți cu cine aveți de-a face. Păi, eu pot să sar de la etajul cinci, de pe un cal în goană, de pe un autobuz, dintr-un submarin și invers. Pot să înot împotriva curentului, să fluier în apă, să mă lovesc cu capul de toți pereții și nu la figurat. Pot să fac mai ales — și aici sint un meșter neîntrecut — triplu salt mortal, în care timp să strig, să rid, să cînt, să fac versuri, să înghit bile și să dansez. Tot nu mă credeți ? Iată, vă demonstrez pe loc ! (Iese din cadrul scenei, ca să-și ia vînt. — Dacă actorul nu poate face salturi mortale și acrobații la trapez, el poate fi înlocuit, în acest răgaz, de un acrobat profesionist, costumat întocmai. — După execuția giumbușlucurilor, fanteziste și trăsnite, actorul va reapărea răsufflînd greu.) Ați văzut ce-mi poate pielea ?

FEMEIA PLATINATĂ : Prin urmare o crimă din motive estetice.

CASCADORUL I (recunoscător) : Asta era. M-ați înțeles perfect.

FEMEIA PLATINATĂ : Din păcate, nimeni nu comite crime adevărate cu o astfel de miză. E nevoie, pentru asta, de o patimă puternică.

CASCADORUL I (cu lacrimi de ciudă) : Îl uram de moarte ! Fiindcă el, acest prinț al buruienilor, mi-a luat-o pe Cora, pe care eu o iubeam nebunește. Ce mai vreți ? (Cu furie.) Mi-a luat-o, așa de aiureală, căci n-o iubea măcar. Numai să-mi facă mie singe rău, căci îmi invidia ușurința și supletea mișcărilor. Eu am un întreg arsenal de mijloace moderne : mimică, mișcare, gesturi. Asta contează. Pe cînd el — cabotinel ! — avea ochi umezi și lunguroși ca un ied și se pricepea să geamă din fundul bojocilor.

BĂIATUL (naiv) : În ziare se scria că e un mare actor.

CASCADORUL I (cu dispreț) : Actor ? Bah ! Eu sint anti-actor.

BĂIATUL (naiv) : Pentru asta aveți într-adevăr talent. Tumblele, mai ales, vă reușesc de minune !

CASCADORUL I (sincer abătut) : Din păcate sint prea avansat pentru spectatorii actuali. Dar secolul XXI îmi va da mie dreptate.

FEMEIA PLATINATĂ (cu simpatie) : Vă doresc mult succes !

CASCADORUL I (cu stupoare) : Cum ? Nu mă arestați ? Un criminal vă declară că a săvârșit o crimă, o descrie, o motivează și-l lasați în libertate ? (Se oprește, căci de la bar răsună, cu putere, poezetul repetat al fiselor care curg din panoul automat. În fața aparatului, Jucătorul de pocher X rămîne încremenit.)

JUCĂTORUL DE POCHER Y : Destul ! Hai să mergem. Acum ești în banii tăi.

JUCĂTORUL DE POCHER X : Nici gând. Trei ași ori nimic ! (Continuă să mizeze.)

CASCADORUL I (dărimat, uluit) : Eu l-am omorît ! Eu ! Ce să mai fac, ce să vă mai spun ca să mă credeți ?

FEMEIA PLATINATĂ (cu duritate) : Tînere, vă dau un sfat : încercați orice altceva dacă vreți să deveniți celebri.

CASCADORUL I (Băiatului) : Spune-mi tu, că ai suflet curat și mi-ai dat ascultare : de ce ea nu mă crede ? Unde am incurcat-o ?

BĂIATUL : N-ai incurcat-o defel. Ești un cascadeur foarte bun.

CASCADORUL I : Nu m-ai înțeles nici tu. (Cu glas scăzut, unul.) Spuneți-mi numai mie, între patru ochi : de ce nu mă credeți ? Mi-am expus mărturia chiar atît de incoerent, de neconvîngător ? Nici pentru o clipă nu v-am trezit, cu adevărat, bănuiala că eu...

BĂIATUL : De ce să te bănuim ?

CASCADORUL I (dîn nou dirz) : Ei, bine, vă desfid. Doi inși banali, stupizi, niște vătraie cu ochi. Nu sînteți în stare de nici o trăsnaie, darmite de o eroare judiciară. Tîmp pierdut, inutil. (Privește atent în direcția barului, unde tocmai își face apariția Operatorul.) Ca un făcut ! În acest caz eu mă evaporez ! (Face o reverență, urcă în trapez, salutînd cu un gest larg.) Kekuli ubabu nam ! (Ride în hohot, își face vînt și dispare, purtat de trapez, în afara scenei.)

IV

Cel care a trecut prin bar și vine în fața scenei, e un bărbat între două vîrste, îmbrăcat neglijent, cu înfățișare răvășită, ca o mare concentrare nervoasă.

OPERATORUL (se adresează firesc femeii și băiatului, ca unor vechi cunoștințe, luîndu-i martori, amuzat și contrariat, la scena care tocmai s-a desfășurat) : Zi-i Bucur și pace. Un zurliu. De cite ori mă vede, se evaporază. Are impresia că-l iau peste picior. BĂIATUL : Și despre mine și-a făcut impresia asta. De ce ?

OPERATORUL : Ar fi cam mult de spus, băiete.

FEMEIA PLATINATĂ : Sînteți cumva scenaristul. Alexandru Deliu ?

OPERATORUL (nemulțumit de confuzie) : Ba chiar dîmpotrivă. E ultimul om cu care aș vrea să fiu confundat. Fiîndcă îi lipsește esențialul : coloana vertebrală. Sper că eu n-am ajuns așa de rău încît...

FEMEIA PLATINATĂ : Scuzați. Îl așteptam să vină.

OPERATORUL : Nu l-am văzut pe aici. (Pauză. Cu ezitare.) Eu... să vedeți, însă, am venit direct la dumneavoastră. De altfel, aș fi vrut s-o fac mai de mult, dar... (Hotărîndu-se.) În fine, am venit. Adineauri, cînd am aflat întîmplător, de la colegi, că sînteți aici, n-am putut să rezist unui impuls, pe care nu mi-l pot explica... Trebuie să vă spun totul. Numai dumneavoastră, care sîn-

teți un martor obiectiv, împarțial, mă puteți elibera de această obsesie care...

FEMEIA PLATINATĂ (încurajator) : Vorbiți. Vă ascult.

OPERATORUL (gîtuît) : Sînt cam întors pe dos. (Ride moale.) Emoția... (Trage aer în piept și stă nemîscat.) E mai bine. (Aproape de tonul firesc.) Cîndva am făcut Yoga, dar mi-am pierdut obiceiurile... Știți, eu sînt operator. Stoleru. Stoleru e numele meu. Și pentru mine memoria are, ca să zic așa, două aspecte. Pe de o parte, e memoria mea, ca persoană. E o memorie psihologică, subiectivă... Pe de altă parte, ca operator, eu mai am și o memorie obiectivă, impersonală, înregistrată pe peliculă. Interesant, nu ? Mai ales că ele nu se suprapun întocmai, nu sînt identice. Fiecare păstrează altceva, are un mod propriu de a fi. (Prins de relateare.) Iată, într-o zi, am luat pelicula pe care înregistrasem moartea lui Petru Bozianu și am rulat-o de-a-ndoaselea. Și-atunci s-a petrecut, sub ochii mei, un lucru incredibil. Bozianu se ridică de unde a căzut zdrobit, se încheagă, plutește în aer, urcă în zbor pe carusel, teafăr și frumos ca un zeu. Scena asta, mă credeți, reluată cu mijloace pur mecanice, a devenit una dîn obsesiile mele...

FEMEIA PLATINATĂ (ytrind să-l readucă pe pământ) : Vă înțeleg. Iertați-mă, dar o să vă pun o întrebare mai directă. Ea este însă deosebit de importantă. Spuneți-mi : cum s-a născut ideea acestui salt în gol ? Aparține ea cuiva anume ?

OPERATORUL (artist) : Ce idee genială ! O cădere, ea un fulger alb și lent... Dar cine a gândit-o mai întâi n-aș putea preciza. Cred că s-a întâmplat ca întotdeauna în astfel de cazuri. Unul a dat o sugestie, altul a reluat-o adăugând ceva de la el. Important e, însă, cine au fost susținătorii ei cei mai consecvenți. Ei bine, asta o știu... Fiindcă, printre aceștia, unul dintre cei mai fanatici am fost chiar eu.

FEMEIA PLATINATĂ (surprinsă) : Iată un lucru cu desăvârșire nou. Nu cumva exagerați ?

OPERATORUL (Dimpotrivă. Atenez. Nu din modestie, firește... Ci fiindcă n-am vrut să-i supăr pe colaboratorii mei, regizorul și scenaristul. Critica le-a adus lor elogii, iar meritul meu a rămas într-un fel anonim. Dar pentru cine știe cum se petrec lucrurile, realitatea e cu totul alta. Scenaristul, în textul său, a așternut, să zicem, o simplă frază : „El plutește între cer și pământ”. Regizorul a decupat-o și a indicat eventual niște unghiuri de filmare. Altfel. Dar pentru mine, care trebuie să urmăresc acest zbor, să-l prind pe peliculă clipă de clipă... Nu, nu e bine spus clipă. Căci, în realitate, e vorba de a saispreszecea fracțiune dintr-o clipă, de zeci și sute de imagini, de nuanțe imperceptibile. E distrugător... (Se oprește din nou, pe neașteptate.)

FEMEIA PLATINATĂ (cu nedumerire) : Distrugător... Ce anume ?

OPERATORUL (Vorbese de mine. Eu, știți, îmi trăiesc meseria. Și asta mă ucide. (Amuzat.) A fost un paradox involuntar... Cum să vă spun ? Iată, de pildă, scena pe care v-am descris-o... (Ezită, dar se lasă prins de patima lui profesională.) N-am văzut numai moartea unui om, cu ochii, dar am urmărit-o, am înregistrat-o, infinitesimal, clipă de clipă... Așa ceva nu se poate întâmpla unui operator chiar dacă ar trăi sute de vieți. E un caz unic în analele cinematografiei... și...

FEMEIA PLATINATĂ (cu insistență) : Și... vă ascult...

OPERATORUL (detașat) : Și nimic... Asta e defectul meu : vorbese incoerent...

FEMEIA PLATINATĂ (gravă) : Nu. Acest „și” avea un altfel de ton.

OPERATORUL (stupefiat de această observație) : V-ați dat seama ? Ei bine, atunci trebuie să vorbesc... Deși asta m-ar putea pierde, fiindcă...

FEMEIA PLATINATĂ (inflexibilă) : Vă ascult.

OPERATORUL : Ciudat. Aveți ceva care mă fascinează... (Ca pentru sine.) Da... da... Oricât ar părea de incredibil, dar așa este. În clipa

cind am pornit să filmăm scena, el, Bozianu, știa că merge la moarte.

FEMEIA PLATINATĂ (înfiorată) : De unde știți asta ?

OPERATORUL : Mu mi-a spus-o, bineînțeles. Dar din felul său de a fi... Cum să vă explic ? Era foarte liniștit, împăcat vreau să spun, cu sine însuși, cu lumea. Ca unul care știe totul.

FEMEIA PLATINATĂ : Deci, vi s-a părut numai...

OPERATORUL : Mi s-a părut ? Ei, da... (Fixînd-o îndelung.) Și eu știam asta, atunci.

FEMEIA PLATINATĂ (cu voce încetă) : Da, bănuiesc...

OPERATORUL (uimit) : Ce ?... (După o lungă pauză.) Ei, da, și eu știam atunci că el merge la moarte.

FEMEIA PLATINATĂ (glacial) : Vă dați seama de gravitatea afirmației ?

OPERATORUL (stăpîn pe sine) : Perfect. Însă ceea ce numesc astăzi prin cuvîntul „știu”, era atunci doar o vagă bănuială, o presimțire. Așa cum ți se întâmplă cînd te urezi într-o bună zi în mașină, ca să pleci la un drum greu, și-ți trece prin cap un gînd prostesc : „azi o să mă răstorn în șanț”. Și, totuși, acest gînd prostesc devine fapt aievea. Cum să numim acest complex de împrejurări ? Poate că : „un sentiment al riscului”.

FEMEIA PLATINATĂ : Un risc pe care vi l-ați asumat cu seninătate.

OPERATORUL (cu vigoare nebănuită) : Nu. Sau... nu totemai. Fiindcă eram obligat să mi-l asum. Făcea parte din datele acțiunii în care mă angajasem. Oare piloții de încercare nu-și riscă viața, urcîndu-se într-un nou model de avion ? Sau medicii, cînd experimentează pe propriul lor organism remediul unei boli ? Și noi știam atunci, fără s-o mărturisim, că ne asumăm un risc. Dar miza artistică pusă în cumpănă, îl justifică cu prisosință. Era, cum se spune, un salt în necunoscut... Și, apoi, ne-a împins la acest act, erod, o stare de tensiune, de tensiune exasperantă. (Se oprește gînditor.)

FEMEIA PLATINATĂ : Vă rog să nu vă pierdeți șirul. Ați vorbit de o stare de tensiune.

OPERATORUL (redresat) : Ei, da. Eram pur și simplu extenuați. Sub teroarea celei mai insuportabile așteptări. Închipuiți-vă, filmul în care am investit atitea speranțe și eforturi era gata. Mai trebuia turnată doar o singură secvență. Secvența caruselului. Munciserăm zi și noapte trei luni încheiate, dormind și mîncînd pe apucate, vinînd prin munți și coclauri fiecare apariție a soarelui. Și iată, cu o lungime de fic înainte de potou, totul e amenințat să fie compromis. Din pricina cascadeurilor. Sint trei, dar fiecare, sub un motiv sau altul, se eschivează să-l dubleze pe Bozianu în secvența „saltului în alb”. Unul refuză de-a dreptul, cu aroganță. Altul amină meru, acuzînd o proastă coe-

rență a reflexelor. Iar cel de al treilea, în parte astenizat, în parte subrezit de alcool, e într-o permanentă stare de apatie. Și zilele trec, timpul amenință să se strice. Vă închipuiți starea noastră psihică și mai ales a lui Petru Bozianu.

FEMEIA PLATINATĂ : Dar regizorul ?

OPERATORUL : Regizorul... Pe cât e de hazardat în afirmații teoretice, pe atât e de precaut, de calculat cînd e vorba de acțiuni concrete. Devine tipicar, timorat. Nici nu-l mai recunoști... Așa și de astă dată. Mai bine să ocolească riscul. La sugestia scenaristului s-a decis chiar să renunțe la secvența finală. „Îmi dau seama de pierderea artistică, îl consolea el pe Bozianu, dar ce să facem ? Ticăloșii de cascadori ne-au legat de mîini și de picioare. Totuși, dacă mai persist o fac numai de hatîrul tău“. Bozianu, îndirjit de atîta așteptare, i-a replicat nervos : „Să știi că am să fac eu saltul acela“. Vizante s-a făcut foc. Nici măcar să audă de așa ceva. Și, ca să evite „o astfel de trăsnaie a cuiva“, ne-a și anunțat că „peste trei zile, oricare ar fi situația, împachetăm și plecăm“. Asta s-a întîmplat într-o miercuri... (În barul din fundul scenei intră un ins, Jucătorul de pocher Z, care se oprește în fața automatului la care se mizează.)

JUCĂTORUL DE POCHER Z (naiv și curios) : Nu vă supărați, ce joc e acesta ?

(Jucătorul de pocher Y îi vorbește la ureche, pentru a-l face să înțeleagă că nu trebuie să discute cu glas tare.)

JUCĂTORUL DE POCHER Z (mirat) : Cum, cu un leu se poate cîștiga atîta bănet ?

JUCĂTORUL DE POCHER X (privind cu ciudă la panou) : Iar a scăpat asul ! (Își descarcă nervii asupra noului venit.) Și dumneata să nu mai pui întrebări prostești ! (Tăcere.)

FEMEIA PLATINATĂ : Era, deci, într-o miercuri...

OPERATORUL (reia, limpezit) : Da, într-o miercuri. La aflarea acestei știri neașteptate, relativ la plecarea, Bozianu și-a pierdut cumpătul. Considera faptul ca o înfringere personală. Mare și adevărat artist, el era generos, gata să facă — pentru crezul său — orice sacrificiu. Cu o seară înainte de demonstrarea decorurilor, deci vineri, el mă roagă să-l însoțesc pînă la carusel. Arăta schimbat în bine, mai senin, chiar vesel. „Ce-ai spune. Stolerule, dacă aș face miune un salt, așa, de probă, și s-ar întîmpla să fii și tu cu aparatul de filmat ?“ Am luat-o ca pe un joc, dar cu înțelul ne-am prins în el și-am început să măsurăm distanțele, să stabilim unghiurile de filmare în serios. Am așezat pînă și saltelele de plastic pentru amortizarea căderii. Și, totuși, încercarea nu depășea atunci limitele unei ipoteze... (Stă gînditor.)

FEMEIA PLATINATĂ (pentru a-l stimula) : Vă ascult.

OPERATORUL : Total a depins de o împrejurare. Sau, poate, noi înșine ne-am creat-o. Nu știu. Cert e că a doua zi dimineață ne-am întîlnit acolo ca vorbiți. Eu aveam aparatul pregătît. El se costumase. Era și o zi cu soare, splendidă. Mai mult încă, se pregătiseră de lucru și ceilalți din echipa de filmare. Vizante se hotărîse să mai facă o ultimă încercare. Dar Hiorja, singurul cascador disponibil, plecase în satul vecin, în ciuda promisiunii făcute. Vizante, tînuind și fulgerînd, s-a dus după el, să-l cheme la ordine. Din nou o penibilă și exasperantă așteptare. La un moment dat cineva spune : „Fetelor, azi e ultima zi. Măcar să ne dăm în scrînciob“. Foarte bine. Mai scăpăm de plictiseală. S-a urcat cu ele și Petru Bozianu. Caruselul a pornit, a luat viteză. M-am ridicat în picioare și m-am dus chiar în locul pe care îl fixasem în seara precedentă. M-am auzit strigat de sus : „Gata, Stolerule“. Eram cu aparatul la mine, pentru orice eventualitate. (Se oprește, cu capul plecat. Se aude mormușul nedeslușit al Fluierarului, apoi cîntecul său tîrîgănat.)

FEMEIA PLATINATĂ (persuasiv) : Și, în clipa aceea ați știut ?

OPERATORUL (nepregătît) : Ce să... (Prinde sensul, crispat.) Vreți să aflați chiar totul, totul ? (Împăcat.) Bine. În definitiv... Da, în clipa aceea, da. Și lucrul acesta mă obsedează. Pînă atunci totul fusese joacă, prefăcătorie, simplă virtualitate. Din momentul înșă în care am dus aparatul la ochi... (Se oprește.)

FEMEIA PLATINATĂ (cu insistență) : Vă ascult.

OPERATORUL : Din momentul acela am înțeles că totul e adevărat. Mai mult — și aici e vina mea gravă — doream să fie adevărat, cu orice risc. Se declanșase un angrenaj ireversibil, iar eu eram partea lui cea mai sensibilă, — ochii, retina, memoria... Vroiam ca totul să fie aievea, să nu se îrosească, fiindcă trăiam clipa, cu toată plenitudinea ei existențială, mai presus de orice ficțiune... Apoi, desigur, după ce... au urmat obsesiile, coșmarul rece, dedublarea memoriei, întrebările. Acum știți totul, totul... (Stîns.) Vă întreb : care e vina mea ? Nu vreau să fiu cruțat.

FEMEIA PLATINATĂ (cu înțelegere) : Vină ?... Totul s-a petrecut în gîndul dumneavoastră.

OPERATORUL (încordat) : Sint situații în care gîndul poate ucide.

FEMEIA PLATINATĂ : La figurat, desigur... (Cu blîndă ironie.) Încă nu ne-am perfecționat suficient mijloacele.

OPERATORUL (n-a înțeles) : Adică ? (În continuarea obsesiei lui.) Am o rugămintă : dacă se va dovedi că eu, într-un fel oarecare, am contribuit la... Să nu fiu cruțat. Vă rog... (Se oprește brusc, după cum îi e obiceiul, parcă ar vrea să spună ceva, renunță și iese grăbit din scenă prin spatele casei-decor.)

BĂIATUL (care stătuse tot timpul ascultînd atent, doritor să înțeleagă) : Parcă sint vorbiți. Cu toții se acuză pe ei înșiși. Care o fi adevărul ?

FEMEIA PLATINATĂ : Singurul. Cel adevărat.

BĂIATUL : Și cum îl vom putea deosebi tocmai pe acesta ?

FEMEIA PLATINATĂ : Făptașul a urzit totul, băiatule. Îl vom recunoaște după această urzeală.

BĂIATUL : Îți aud vorbele, dar nu le înțeleg.

FEMEIA PLATINATĂ : Ești încă mic. Nu cunoști care sînt semnele.

BĂIATUL : Semnele ? Care semne ?

FEMEIA PLATINATĂ : Tot ce se întîmplă e un semn. Deci să fim atenți. Să nu ne scape nimic, tocmai acum.

BĂIATUL (silitor) : Sint foarte atent. Dar n-am văzut nici un semn. Fiindcă nu știu cum arată. Explică-mi.

FEMEIA PLATINATĂ : Am să-ți dau un exemplu. Liniștea lui Petru Bozianu, din ultima zi, e un semn. Căci el știa totul. Pe cînd făptașul, un om complexat și ascuns, tremie să fi ajuns în culmea urii și a disperării...

BĂIATUL (simplu) : Atunci e împede. Un astfel de om, cum zici, e chiar acesta care a stat aici, adineauri...

FEMEIA PLATINATĂ : Nu te pripi, băiatule. Nu te pripi. Cînd e să te apropii de un semn pune-l întotdeauna pe „poate“ în loc de „trebuie“... (Încordată, șoptind.) E cineva pe-aproape. Sint că sintem priviți.

BĂIATUL (întoarce ochii, în direcția casei-decor) : O femeie în halat alb. Parcă ar vrea să ne vorbească și... (Întră, cu pași mărunți și zgomotoși, Maistrul de trucaje, Toma, o femeie încă tînără, în halat alb, cu ochelari, vîdînd, cum se va vedea, un temperament coleric și înclinații pentru idei fixe.)

MAISTRUL DE TRUCAJE („sub presiune“) : Nu puteți nega. Ați vorbit cu el. L-am văzut ieșind de aici. Chiar adineauri... (Răspicat.) Dar să știți : el n-are dreptate. Nu. Să nu-l credeți.

FEMEIA PLATINATĂ (fără să-și piardă cum-pătul) : Despre cine vorbiți ? Cine n-are dreptate ?

MAISTRUL DE TRUCAJE : E un intrigant, un sfor. (Devine incoerentă.) Foarte bine. Dar măcar să fie singur. Nu mi-ar fi teamă nici de zece ca el. Nu. El, însă, ce ? Nu mă lucrează singur. Ci cu alții, în gașcă. Și atunci, vă întreb, eu, ca femeie, cum să fac față, cum să lupt, de una singură cu mafiații ?

FEMEIA PLATINATĂ (încercînd s-o aducă pe un făgaș logic) : Dar dumneavoastră cine sinteți ?

MAISTRUL DE TRUCAJE (în legea ei) : Vă miră că știu totul ? N-am tras cu urechea. Nu-mi stă în caracter. Și, apoi, nici n-am nevoie s-o fac. Fiindcă știu dinainte : indiferent cu cine vorbește și despre ce vorbește, nu pierde niciodată ocazia să mă denigreze pe mine...

FEMEIA PLATINATĂ : Dar vă asigur că...

MAISTRUL DE TRUCAJE (ironic) : Ei, da, desigur. E foarte abil. Credeți că joacă des-coperit ? Adică, vreau să spun, că e atît de cretin ca să mă birfească pe față ? Să afirme, de pildă : „Toma, de la trucaje, nu face cît o ceapă degenerată !“ Sau „Trucajele sînt o pacoste a secolului douăzeci, ca și poluarea apei“ ! Nu, doamne ferește. Nu se pune el de-a curmezișul tehnicii noi, a progresului. (Se oprește o clipă ca să răsuflă. Din nou în avalanșă.) Și-apoi unde am eu norocul să-l prind cu asemenea afirmații publice. Aș avea și eu, în fine, dovada de cum mă lucrează. Ei, nu ! E mult mai pișicher. Pot să jur că în cele citeva minute cit a stat aici v-a și împușcat capul despre patima lui pentru filmările pe viu. (Sigură.) Așa că nu puteți nega !

FEMEIA PLATINATĂ (ezitînd) : Nu... Dar... ce importantă ?

MAISTRUL DE TRUCAJE (triumfătoare) : Ce pezevenchi ! (Cu intenție.) Apoi, desigur v-a vorbit, ca un mielușel, despre șansa lui, despre „șansa vieții lui“, de a fi făcut finalul acela, cu saltul în gol, din „Nunta albă“, cînd a filmat, secundă cu secundă, moartea lui Petru Bozianu.

FEMEIA PLATINATĂ (cu reproș) : Îl nedreptățiți. Nu e un cinic.

MAISTRUL DE TRUCAJE (ofensiv) : La te uită, mielușelul. Ce bine și-a jucat rolul. E un intrigant, un... în stare de orice, chiar de crimă. Din cauza lui am pierdut eu șansa, șansa vieții mele, de a introduce în „Nunta albă“ adevăratul final, realizat de mine.

FEMEIA PLATINATĂ (lovită) : Cum ? A mai existat o altă variantă a saltului în gol ?

MAISTRUL DE TRUCAJE : Altă variantă ? Nici vorbă ! E adevăratul final ! O-ri-gi-na-lul ! Căpătase și aprobarea regizorului Viz-zante, toate aprobările. Era și normal. Saltul acela în imensitatea cerului alb ca o plutire, realizat sistematic, lucid, în laborator, ieșise — cum spunea toată lumea — sublim. (Mieros.) Pot să vă arăt și filmul.

FEMEIA PLATINATĂ : Și de ce n-ați vorbit nimănui despre asta ?

MAISTRUL DE TRUCAJE : Tot studioul a știut. E drept că mai sus nu m-am dus. Eram descurajată.

FEMEIA PLATINATĂ : Vă rog să precizați — dar gîndiți-vă bine, căci e foarte important : cînd ați realizat secvența ? Înainte sau după ziua accidentului ?

MAISTRUL DE TRUCAJE: Înainte. Cu multe zile înainte. Înțelegeți? Saltul acela în gol, care a provocat moartea lui Bozianu, a fost pur și simplu inutil!

FEMEIA PLATINATĂ: Afirmația dumneavoastră e de o extremă gravitate. Nu cumva vă înșelați?

MAISTRUL DE TRUCAJE: Aș putea să vă probez cu nota de execuție datată precis. Dar sînt alțiia martori, și în primul rînd regizorul Vizante. Fiindcă se iscase, la un moment dat, acei diferend cu cascadorii, el mi-a dat dispoziție să realizez scena cu mijloace de laborator. Am terminat-o, țin minte, cînd echipa de filmare mai era pe teren.

FEMEIA PLATINATĂ: Regizorul, deci, n-a știut de existența lui.

MAISTRUL DE TRUCAJE: Cum să nu? I-am dat telefon. A vorbit și șeful meu: „Te poți întoarce liniștit. Fata asta a lucrat splendid”. (Cu înverșunare.) E clar. La mijloc a fost o intrigă murdară. Și nu e greu de bănuț cîine a tras sforile.

FEMEIA PLATINATĂ: Mie îmi vine greu. Fiindcă ați sărit peste un element important: reacția lui Vizante.

MAISTRUL DE TRUCAJE (cu dispreț): Eh! Logica e alta. Stoleru, operatorul, era bun amic cu Petru Bozianu. Îl cîștigase pentru filmările lui pe viu, reale. Și cînd Vizante s-a dus să le spună: „Gata, băieți, s-a făcut. Avem un alt final”, ei, desigur, l-au luat în ris: „Ho, Vizantule! Iar umbli cu cîioara vopsită”? „Cîioara vopsită” e expresia predilectă a lui Stoleru, cînd e vorba de trucaje. Ei, bine, eu am pretenția că această „cîioară

nenorocită” e mai ceva decît pretinsul lor vultur... Veniți să vedeți, nu durează nici două minute. Filmul e în aparatul de proiecție...

FEMEIA PLATINATĂ: Dar dacă e așa, de ce atunci a fost preferată secvența cealaltă pentru versiunea definitivă?

MAISTRUL DE TRUCAJE (cu admirație): Vă felicit. Ați pus exact punctul pe i. Nevinovatul mielușel a știut să profite chiar de pe urma morții bunului său amic. Cum să nu fie preferată versiunea lui, cînd toată lumea știe că acolo e surprinsă, pe viu, moartea actorului principal? E un fapt senzațional. Dar succesul de public se datorește, desigur, nu artei ci exploataării tendințelor joase ale gustului popular. Ce mirșavie! (Insistent.) Veniți, vă rog. Doar două minute. Un ochi expert ca al dumneavoastră va putea să influențeze părerea întregii comisii.

FEMEIA PLATINATĂ (cu nedumerire): Comisie... care comisie?

MAISTRUL DE TRUCAJE: Nu sînteți de la comisia de studii a centralei? (Pauză lungă.) Atunci, cine sînteți? (Alarmată.) De ce mi-ați pus atîtea întrebări? Nu cumva...

FEMEIA PLATINATĂ: Lucrul acesta nu schimbă cu nimic faptele.

MAISTRUL DE TRUCAJE: Ba da. (Agitată.) Le schimbă. Cu totul. Stoleru e un intrigant, un prefăcut. Dar nu un ucigaș. Eu îl caracterizasem doar pe linie profesională. (Răsuire bruscă.) Știți ce? Considerați mai bine că nu v-am spus nimic. Și, chiar dacă veți reveni, voi nega totul. Asta-i! (Iese, topăind apăsător și cu iritare, prin spatele casei-decor.)

VI

BĂIATUL (sare în picioare, uimit de dispariția neprevăzută a persoanei): A plecat? (Luîndu-i urma.) Merg s-o chem înapoi.

FEMEIA PLATINATĂ (cu autoritate): Stai aici! Ce ți-a venit?

BĂIATUL (aprinș): N-ai văzut cum a întors-o? Ea ascunde ceva.

FEMEIA PLATINATĂ: Stă acum undeva într-un colț dosnic și plînge. Peste un ceas, cu aceleași dovezi, va face din dușmanul ei înverșunat un inger.

BĂIATUL (uimit): Cum se poate?

FEMEIA PLATINATĂ (blînd): Uite că se poate, băiatule. S-ar părea că îl iubește. (Rece, obiectiv.) Important însă e altceva: El a fost nevoit să se vadească!

BĂIATUL: Cine? De ce?

FEMEIA PLATINATĂ: Făptașul. Știe că sîntem aici. Încearcă să ne amăgească ori să ne provoace.

BĂIATUL (uimit): Înseamnă că știi totul!

FEMEIA PLATINATĂ (straniu): Nu. Bijbi prin întineric. Dar semnele au început să se lege...

(În bar intră acum un ins voinic, cu obrazul dur și gesturi violente. E îmbrăcat într-un combinezon de piele, ca motociclistii. Calcă neglijent, sigur de forța sa. Poate fi impertinent. Se oprește, cu un pahar în mînă, lîngă jucătorii grupați lîngă automat.)

BĂIATUL (l-a remarcat și-l urmărește cu privirea): Cred că bărbatul acela în costum de piele neagră, care a intrat acum în bar, ne caută pe noi...

FEMEIA PLATINATĂ: Ce te face să crezi asta, băiatule?

BĂIATUL: A privit încoace, scurt, peste umăr...

JUCĂTORUL DE POCHER Z (novice): Foarte, foarte interesant!... Dar nu pricep cum se joacă...

(Jucătorul de pocher Y îi face semn să tacă.)

JUCĂTORUL DE POCHER X (enervat): Lasă-l! (Către cel care îl întrebasese.) Uite-te bine ce fac. (Trage de manivelă. Privește

panoul. A pierdut din nou și e nervos.) Vax !
JUCĂTORUL DE POCHER Z (naiv) : Ce a fost asta ?
JUCĂTORUL DE POCHER X (smucind de manetă, nervos) : Am spus, Vax !

(Cascadorul II ride, gâlgîind greu din tot pieptul, apoi cu o mină în buzunarul pantalonilor, cu paharul în cealaltă, se îndreaptă, neglijent, spre partea din față a scenei.)

BĂIATUL (urmărindu-l cu ochii, timorat) : El e. Acela care a ris. Vine încoace.

CASCADORUL II (cu arțag) : Ei, dumneata tinere, am văzut că m-ai văzut. Iar acum mă spui dumneaei. (Ride. Se oprește în loc.)

FEMEIA PLATINATĂ (care a stat tot timpul cu spatele la el. Severă) : Nu e nevoie. V-am auzit risul. Aveți cel puțin nouăzeci de kilograme.

CASCADORUL II (cu încintarea omului grizat) : Nu e rău. Am nouăzeci și două. Poate că știți și cum sint îmbrăcat.

FEMEIA PLATINATĂ (constativ) : Sînteți într-un costum de piele.

CASCADORUL II (intrigat) : Ce culoare ?

FEMEIA PLATINATĂ (fără să ezite) : Negru.

CASCADORUL II (cutremurat) : Ei, drace ! Cum de le-ai potrivit ? • (O ocolește, oprindu-se la cițiva pași în fața ei.)

FEMEIA PLATINATĂ (aspru) : Vorbiți, vă ascult !

CASCADORUL II (nepoliticos) : De unde știți că am de vorbit ?

FEMEIA PLATINATĂ : Fiindcă ați venit aici pentru asta. Vă ascult.

CASCADORUL II (sfrîndînd) : Poate că am trecut întîmplător... Ca să beau un coniac la bar. Ori așa, de Sambuctus, să plimb paharul acesta... (Ride gros.)

FEMEIA PLATINATĂ (aspru) : Ați și început să vorbiți. Continuați...

CASCADORUL II (bîgîind, uimîit) : Ce ? Eu am și... (FuriOS, vrea să dea cu paharul de pămînt care-l stingherește.) Ei, drăcia dracului !... M-am săturat ! (Răstoarnă pe git tot conținutul paharului.) Să dăm cărțile pe față. Dacă știți cum sint îmbrăcat, știți fără îndoială și cine sint.

FEMEIA PLATINATĂ (cu convingere) : Da, știu. Sînteți Horia.

CASCADORUL II (gros) : Ei da, Horia. Veșnicul catîr ispășitor. Fraierul fraierilor. (De furie, cu să-și elibereze mina, aruncă paharul pe deasupra casei-decor. Zgomot de sticlă spartă. Mai calm.) Ailaltă, băieți deștepti, s-au învățat fiecare de cite o scuză frumușică. Aiuritul ăla mic, Bucur, s-a făcut că pleacă. Mirea s-a învățat de un certificat medical că e sonat la bilă. Numai eu m-am băgat, ca prostul, în gura lupului. (Provocator.) Știți ce vreau să spun eu asta.

FEMEIA PLATINATĂ (rigid) : Da, stimată Horia, știu.

CASCADORUL II : Ei, da, eu sint învățat să joc pe față, să înfrunt primejdia. De aia m-am făcut cascador. Ce dracu' ! Eu nu umblu cu dedesubturi. Le-am spus-o și atunci în

față : refuz să sar. O săptămîină, zece zile. Nu și nu. „De ce, nene Horia ?” mă întrebau toți. „Uite așa, de Sambuctus !” (Ride satisfăcut. Duce mina la gură ca și cum ar avea încă paharul. Își dă seama de greșeală. Ride iar nătîng și cu aceeași mină scoate, din buzunarul de la piept, o țigară și bricheta. Va proceda astfel și în continuare încă, în tot timpul cît stă pe scenă, să nu miște cealaltă mină pe care o ține în buzunarul pantalonilor.) Ei s-au supărat, nu-i vorbă, pentru treaba asta. (Satisfăcut.) Dar nu s-au putut lipsi de mine.

FEMEIA PLATINATĂ (rece, tăios) : Unul e Horia, desigur.

CASCADORUL II (înțelege imputarea, dur) : Ei da, cu n-am să mor niciodată. A cu rochie neagră mă cheamă, dar nu-mi știe numele. (Ride.) Mă dau de trei ori peste cap cu motocicletă și nu mor. Alții își frîng gitul, chiar cînd descalecă de pe o mirtoagă. Eu trec prin foc și prin apă. N-am nici pe dracu'. Unul e Horia. M-au dat afară pentru că „sînt recalcitrant”. (Ride.) Și acum mă plătesc mai scump, pe stat de colaborare externă. (Pe nașteptate, sfrîndînd) : Nu-i spui ăstuia mie să-mi pună cătușele ?

BĂIATUL (timorat) : Eu ? De ce ?

FEMEIA PLATINATĂ (sec) : Răspundeți-i la întrebare, stimată Horia.

CASCADORUL II (aruncă țigara) : E limpede. Am refuzat să sar. Fără nici un motiv. Rozianu e mort. Vinovatul sint eu. Ce mai stați ?

FEMEIA PLATINATĂ : Unde am ajuns, dacă am bănuî pe toți căroră le e frică ?

CASCADORUL II (teribil) : Frică, mie ? Mie ?

FEMEIA PLATINATĂ : Atunci de ce ați venit să ne înfrunțați ? Ce vreți ?

CASCADORUL II (necugețat) : Am venit să vă spun că, asta... Puțin îmi pasă că a murit Petru Bozianu. (Sarcastic.) Sambuctus ! (Rău.) Dacă ar învia din morți și ar veni să mă roage încă o dată, la fel l-aș repezi. (Pauză lungă.) De ce nu spui nimic ?

FEMEIA PLATINATĂ : Stau și mă mir, stimată Horia. Vă schimbați de la o clipă la alta. Și atunci cum ați putut să vă încapătinați o săptămîină întreagă și să spuneți „nu și nu” ?

CASCADORUL II : Cum ? (Procedînd ca și mai înainte, își aprinde o altă țigară.) El, Bozianu, a fost încapătînatul. Nu eu. Îl așteptam să vină la mine, să mă ia la o țuică și să-mi spună : „Nene Horia, uite așa și așa”. Pe dumnezeul meu că aș fi sărit și în foc. Să mă fi rugat. Eu nu pot să țin la supărare.

BĂIATUL (curios) : Ce supărare, nene ?

FEMEIA PLATINATĂ : Vă rog să-i răspundeți...

CASCADORUL II (cu dispreț) : Povești, vorbe. La urma urmei, fleacuri. Se zice că, cu mai mulți ani în urmă, Petru Bozianu i-ar fi luat lui Mirea o femeie la care ăsta ținea foarte mult. (Încurecat.) Și că din cauza asta Mirea ar fi ajuns în halul în care e acum. Sonat la cap... Or, Mirea e de-ai noștri, cascador.

FEMEIA PLATINATĂ (sec) : Drept să vă spun n-am înțeles nimic.

CASCADORUL II (abrupt) : Eu, dacă eram atunci în locul lui Mirea, îl omoram. Dar au trecut zece ani... E o prostie să... (Pe alt ton.) De altfel, la mijloc e altceva. Bozianu ne disprețuia pe toți. Mai ales pe mine. Nu m-ar fi schimbat nici pentru un galos paradiu. De aia nu a venit să mă roage. Și eu îl uram, li treceam pe dinainte ca să mă vadă teafăr. Așa... ca să-l chinuie și mai mult așteptarea...

JUCATORUL DE POCHER Z (incorrigibil) : Acum de ce nu curge nimic ? Sînt trei cupe la rîul.

JUCATORUL DE POCHER Y (cu voce joasă, ca să prevină enervarea tovarășului său care mizează) : Nu contează cupele.

JUCATORUL DE POCHER Z (insistent) : Dar atunci ce contează ?

CASCADORUL II (care și-a aprins între timp o altă țigară, strigă celor de la bar) : DAMELE. Damele contează ! (Ride gros. Către cei de lingă el.) Am fost un prost. Mai bine îl ascultam pe regizorul Vizante, cînd îmi spunea : „Lasă dracului ambițiile prostesti, nea Horja. Sînt de acord că Bozianu e o canalie, un cabotin, ajuns unde e prin relații și intrigi, un prost. Dar, te rog, fă săritura aia pentru mine !” N-am vrut să-l ascult și Sambuctus și-a frint gîtul. Ar trebui să fiu mulțumit, dar nu sînt. Fiindcă... (Cu bunătate.) Vrei să mă întrebî ceva, băiatule ?

BĂIATUL (sfios) : Ce să vă întreb, nene ?

CASCADORUL II : De ce îmi ies toate pe

dos. Chiar și povestea cu moartea. Ți-am spus adineauri că n-am s-o întîbiesc, fiindcă sînt lucrul dracului. Ei, și ! Tot o să crăp odată și odată. Pe cînd, uite, el, Sambuctus, ca și burmiana de la care își trage numele, n-o să piară. Ascultă-mă pe mine. El e tînăr și frumos ca la 20 de ani și-și bate joc de noi toți. Nu crezi ? Iată... Am intrat ieri, din întîmplare, într-o sală de cartier, unde se nimerise, naiba știe cum, primul său film : „Zburătorul”. Nu mi-a venit să cred. Petru Bozianu era acolo. Tînăr și frumos ca un zeu. Fascinant. Fetele plîngeau, femeile îl mînceau cu ochii. Spune-mi, băiete, asta e dreptate ?

FEMEIA PLATINATĂ (cu gravitate) : N-aveți grijă, stimată Horja. Dreptatea va veni.

CASCADORUL II (amețit din pricina băuturii ce și-a făcut efectul) : Dumneata ai adus-o ? Vreau s-o văd ! Unde e ?

FEMEIA PLATINATĂ (fără să-și piardă siguranța) : Am spus că va veni.

CASCADORUL II (duce mîna după țigări, surizînd absent, amețit) : Să mă chemi și pe mine, atunci. (Face cu ochiul.) Să nu uiti !

FEMEIA PLATINATĂ : O să fiți acolo, stimată Horja.

CASCADORUL II (scoate pachetul gol) : Pof-tim, mi s-au terminat țigările ! (Aruncă pachetul peste cap. Ride.) Nici asta nu e drept. Ce zici ? (Face cu ochiul, complice. Pleacă în direcția barului, șovăind. Se oprește în dreptul celor care joacă, ride, spune ceva, dar nimeni nu-l bagă în seamă. Dă a lehamite cu mîna și iese din scenă.)

VII

BĂIATUL (iar copil, sare într-un picior) : Unu-doi, unu-doi. (Se oprește.) Am o pre-simțire. (Cu ochii spre intrare.) Acum va intra cel pe care îl așteptăm, scenaristul.

FEMEIA PLATINATĂ (suride) : Acesta nu va veni deloc. Sau nu va veni acum.

BĂIATUL (nedumerit) : Atunci, cine ?

FEMEIA PLATINATĂ : Nu-ți pot spune precis... Poate că Mirela Spineanu, actrița, poate că Mirea, cascadorul, sau poate că...

BĂIATUL (concentrat) : De unde știi ?

FEMEIA PLATINATĂ : Ți-am spus doar că tot ce se întîmplă are un tilc... Sîntem puși să jucăm într-o piesă a cărei urzeală a început să se lege...

BĂIATUL (perspicace) : Vrei să spui că cineva îi trimite pe cei care vin aici după un anume plan. Dar atunci e simplu : îi întrebăm pe ei cine e acela.

FEMEIA PLATINATĂ : Prea îl crezi neîndeminatic. Îi trimite el, dar nu așa cum presupui tu, printr-o poruncă anume. Ci prin vorbe învăluite, de care nici ei nu-și dau seama.

BĂIATUL (privind de-a lungul casei-decor, spre intrare) : Iar n-ai dovedit. Văd o femeie blondă, frumoasă, într-o rochie strălucitoare ca metalul. Vine spre noi. Ce facem ?

FEMEIA PLATINATĂ : O lăsăm să spună prima replică. E dreptul ei.

(Intră cu o gravitate degajată, o femeie la care totul strălucește : părul foarte blond, fața sîdefie, rochia metalizată, „stelară”. E Actrița, Mirela Spineanu.)

ACTRIȚA (ca și cum ar ști dinainte că e așteptată și în ce scop, firesc) : Eu sînt femeia pe care el a iubit-o. Sînt, de fapt, singura femeie pe care el a iubit-o.

BĂIATUL (încet, către Femeia platinată) : Crezi că a pregătit replica asta dinainte ?

FEMEIA PLATINATĂ : Nu. Cred că a spus-o de foarte multe ori. Îi vine de la sine.

ACTRIȚA (cu importanță) : Mărturisirea v-a uluit sau nu mă credeți ?

BĂIATUL (fisticic de prestanța ei) : Vedeți... dar o iubire atît de mare... nu se mărturisește așa... oricui...

ACTRIȚA (cu bunăvoință unei suverane):
Sînt actriță. Meseria mea e să-mi exteriorizez sentimentele. Și-apoi ce să închid în mine însămi? Toată lumea cunoaște drama mea, pînă la ultimul amănunt. (Către Femeia platinată.) Sînt sigură că dumneaei îmi dă dreptate.
FEMEIA PLATINATĂ: Da. E greu la început, cînd intri în primul rol. Pe urmă piesa se repetă.

ACTRIȚA (neasteptată tresărire): Adică? (Gravă.) Nu. Drama noastră a fost unică. Elementară. Așa cum sînt stihurile mari. Am fost femeia vieții lui. Deși, în viața lui, au intervenit multe femei. Eu, însă, eram Neîmplinirea. Căutarea. Iubindu-mă, el tinjea după altceva. Plecînd de la mine, mă căuta. E complicat.

FEMEIA PLATINATĂ (cu înțelegere): Fără indoială.

ACTRIȚA (îngîndurată, recită, ca pentru sine): „Nu pot să te iubesc și totuși nu sînt în stare să te urăsc. / Nu pot să te rețin și totuși nu sînt în stare să te părăsesc. / O, spune-mi cum oare să pun capăt acestei lupte amare?” (Pauză, cu amărăciune.) Iubire tragică a doi oameni predestinați unul pentru altul. Chiar și prin nume. Petru Bozianu și Mirela Spineanu. (Ris amar.) Bozia și spinul.

FEMEIA PLATINATĂ: Și iată că peste zece ani se repetă coincidența: dumneata, Bozianu și Mirea. Din nou toți trei ca la început. Cum vă explicați?

ACTRIȚA (simplu): Cred în destin.

FEMEIA PLATINATĂ: Și ce înțelegeți dumneavoastră prin destin?

ACTRIȚA (încurcată): Ca toată lumea. (Bravind.) Mai e o problemă?

FEMEIA PLATINATĂ (cu scrupul analitic): Ați spus destin, ca și cum ați fi spus întimplare. Deci coincidența e din întimplare...

ACTRIȚA (cîntărind): Da și nu. Fiindcă eu cred că nu se putea întimpla altfel. Trebuia să ne întîlnim. Mirea a fost prima mea iubire: visul, emoția printre lacrimi, inițierea. Pebo, însă: Marea Iubire. Spaimă, incertitudine, dăruire totală, căutare, meliniste... Căutîndu-ne, trebuia să ne întîlnim. Asta înseamnă mai mult decît o întimplare.

FEMEIA PLATINATĂ: Poate că a fost o întimplare poruncită.

ACTRIȚA (gîndind): Ciudat fel de a spune. Deși, în fond, aveți dreptate. Parcă cineva a potrivit lucrurile. Împotriva voinței noastre, a celor trei. Ne era chiar teamă de o asemenea întîlnire. (Încet.) Deși în fundul sufletului o doream, fiecare.

FEMEIA PLATINATĂ: Fiecare? Fără nici o excepție?

ACTRIȚA: Cred. Ca dovadă: nimeni din noi n-a protestat, deși fiecare era liber să opteze, chiar să nu accepte. Dar în acest caz coincidența nu s-ar fi întîmplat. Și nici cele ce au urmat... (Gravă.) Ori a fost cineva care a poruncit și voințelor noastre?

FEMEIA PLATINATĂ: Nu. Nimeni. Orice întimplare vedește o cîțime a ei, neprevăzută.

ACTRIȚA: O, da. Așa e. Ne-am agățat amîndoi, eu și Pebo, cu disperare de această cîțime, ca un fir subțire suspendat în necunoscut. (Fascinată.) La capătul lui ce ne aștepta? O zare. „Nunta albă”. Jucată în film, ireală. Dar pentru noi, ea era aievea. Nunta noastră, așa cum ne-o doriserăm din totdeauna. El — mire, eu — mireasă. (Cu patimă.) Filmul acesta era viață, viața noastră, adusă cu zece ani îndărăt. (Încet.) Și totuși, ce straniu!

FEMEIA PLATINATĂ: Straniu!? De ce!?
ACTRIȚA (amar): Fiindcă viața aceasta era „făcută”, poruncită de altcineva... de textul unui scenariu. Vorbește încurcat.

FEMEIA PLATINATĂ (sigură): Nu. E limpede. Încurcătura începe de aici încolo. Fiindcă peste acest text, scris, bătut la mașină și care poate fi examinat cu amănunțime, cineva a urzit alte ite, nevăzute. Un supra-scenariu!

ACTRIȚA (privind-o atent): Mai exista un text! (Tresărind.) Să știți că aveți dreptate. Era un text viu, insesizabil, schimbător. Viața noastră cea de zi cu zi, obșnuită, fără final roz, previzibil. Cu cit ne apropiam de sfîrșitul filmului, deci și a șederii împreună, deveneam mai blazați, mai bănuitori. Din vechile patimi, între mine și Pebo, n-a rămas decît drojdia. Pebo era gelos pe Mirea. Mereu a fost gelos pe Mirea. Pe cînd bietul Mirea ajunsese ca o umbră, măcinat de o astenie melancolică. Așteptam, cu toții, terminarea filmului, ca pe o salvare. Și, totuși, în ascuns, ne era teamă...

FEMEIA PLATINATĂ (în nota de calm obișnuită): Teamă. Teamă, de ce?...

ACTRIȚA: Că o dată cu terminarea filmului vom pierde totul. Speranța. Speranța că idila, aceea unică și pură, înfățișată în film de noi, s-ar fi putut continua în viață. Deși știam că această așteptare e o zadarnică iluzie, că ne prefacem. Că firul subțire care duce pînă la „Nunta albă” va rămîne suspendat mai departe în vid (Cu înverșunare)... Și totuși, nu! Era adevărat! Ne simțeam fericiți! Eram fericiți. (Mai calmă, își tamponează ochii.)

JUCĂTORUL DE POCHER Z (expansiv): Bravo! Ați câștigat!

JUCĂTORUL DE POCHER X (crispat): Ce? Ce?... Unde?

JUCĂTORUL DE POCHER Z (cu siguranța novicelui): Ați scos trei trefle!

JUCĂTORUL DE POCHER Y (stupefiat): Nu contează nici treflele! (Jocul e reluat în zornăitul hodorogit de rîșniță ce se întrerupe prin bruște smucituri. Zornăitul descrește.)

ACTRIȚA (calmă, distanțată): Nu. De ce să mint? Totul devenise imposibil. Mai ales în ultima săptămînă, înainte de... Așteptam să vină ziua aceea, mereu și mereu amînată. Cu dureri de cap, cu nervi, urîndu-ne pînă la paroxism. Eu, deși dublasem doza de somnifere, mă zvîrcoleam în pat fără somn. Mirea, stors, scofilit, tremurînd din tot corpul, nutrea gînduri de sinucidere. Pebo rătăcea singur prin coclauri... Era groaznic, de nesu-

portat. Singură, noaptea, chirchită în pat, simteam cum urcă ceva în mine, din măruntaie, ca un șarpe. Doamne, mai bine orice decât acest coșmar al așteptării. A doua zi s-a prăbușit Pebo. (Dărimată.) A fost cel puțin o certitudine.

FEMEIA PLATINATĂ : Credeți că așa a vrut destinul ?

ACTRIȚA : Cineva trebuia să moară. Era singura soluție. Destinul l-a ales pe el. Dar putea să mă alegă pe mine. Sau pe Mirea. Ce vă uimeste ?

FEMEIA PLATINATĂ : Destinul nu alege. Destinul poruncește. Și totuși aveți dreptate :

VIII

BĂIATUL (privind în urma Actriței)... Și așa fi jurat că e fericită. La ce te gîndești ?

FEMEIA PLATINATĂ : La nimic... Ascultam cîntecul.

BĂIATUL (curios) : Și acum ce va urma ?
FEMEIA PLATINATĂ : Ea are totuși dreptate : destinul lui Bozianu a fost ales. Dar cum ? În ce fel ?

BĂIATUL (matur) : Poate... chiar el și l-a ales.

FEMEIA PLATINATĂ (surprinsă) : Adică ? Vorbește !

BĂIATUL : N-a putut să rabde așteptarea și... (Gestul unei sărituri.) S-a aruncat în gol.

FEMEIA PLATINATĂ (meditînd) : Nu-i asta, băiatule. Nu-i asta. (Obsedată.) Destinul lui Petru Bozianu a fost ales. Dar în ce fel ? Aici e dezlegarea.

JUCĂTORUL DE POCHER Y : Trei ași ! Ai priceput ? Asii contează...

JUCĂTORUL DE POCHER Z (naiv) : Dar asta înseamnă o șansă la trei mii de încercări !

JUCĂTORUL DE POCHER X (oprindu-se din acțiune) : De unde știi ?

JUCĂTORUL DE POCHER Z : Se poate calcula.

JUCĂTORUL DE POCHER X (cu dispreț) : Fleacuri !... (Continuă să manevreze automatul.)

BĂIATUL : O să fie foarte greu.

FEMEIA PLATINATĂ (suspînînd) : Greu, da. Fîindea nu un singur fapt, ci întreaga urzeală trebuie descifrată... Și noi ? Noi dacă ținem capătul unui singur fir în... (Încordată.) Nu simți ? Vine cineva !

BĂIATUL (atent, privește în jur) : Ți s-a părut. E doar vîntul.

FEMEIA PLATINATĂ (însistînd) : Nu. Vîntul bate altfel. (Încordată.) Sint pași de om. Pași foarte ușori...

BĂIATUL (privind în spatele casei-decor) : Da, vîd. E o umbră, acolo, unde crezusem că e draperia... Vine, dar nu cum se vine, ci alunecă...

de astă dată destinul a ales pe Bozianu. (Intrigată.) De ce tocmai pe Bozianu ?

ACTRIȚA (însușindu-și citatul dintr-un rol) : „O, dacă am ști ! Dacă am ști“. (Practică.)

Plec. Trebuie să mă machiez. Am un nou rol.

FEMEIA PLATINATĂ : Mai fericit ?

ACTRIȚA (tresare și privește cu atenție chipul interlocutoarei) : Nu știu de ce, dar am impresia că ne-am mai întîlnit undeva, că vă cunosc. (O privește în ochi.) Asta e. Dumneavoastră aveți ochii lui Pebo ! O să vă caut. Neapărat o să vă caut ! (Iese prin fața casei-decor, de după pereții căreia răsună un cîntec tînguitor de fluier.)

FEMEIA PLATINATĂ (nerăbdătoare) : Și acum ?

BĂIATUL : E frumos, e trist și poartă un costum alb, strîns pe corp ca un balerin...
FEMEIA PLATINATĂ : E melancolic, e sensibil, e complicat... (Se întoarce în direcția cuiva nevăzut încă.) Bună ziua, stimate Mirea. Vă așteptam.

(În scenă intră Cascadorul III, Mirea, îmbrăcat de sus pînă jos într-un maiou alb. Fragil, delicat, posomorît, el calcă nesigur, cu mișcări ferite.)

CASCADORUL III (cu emoție) : Mă așteptați ? Pe mine ?

FEMEIA PLATINATĂ : Nu v-a spus Mirela că sîntem aici ? Sau poate că Horja ? Bucur ?...

CASCADORUL III (gingaș) : Nu. Nu... Eu am venit așa... Dar cine sînteți dumneavoastră ? Sînteți foarte iscoditori. Foarte curioși. (Alarmat.) Sau profesiunea voastră e curiozitatea ?

BĂIATUL (naiv) : Curiozitatea ? (Rîde.) Nu mai multă decât la toți oamenii.

CASCADORUL III (rău) : Mie nu-mi plac curioșii. Nu-mi plac cei care se bagă în suflul opuzului fără încuviințare.

BĂIATUL (cu orgoliul adolescentului) : Dar dumneata, cum vîd, ne iscodești, pui întrebări.

CASCADORUL III (pătimaș) : Oameni ca dumneavoastră m-au făcut bănuitor. Eu.

BĂIATUL : Dar ce...

FEMEIA PLATINATĂ (împăciuitoare) : Staă, băiatule. (Celuilalt.) Calmați-vă. Vă trec frisoane, aveți febră, sînteți slăbiți.

CASCADORUL III (șovăie) : Am amețit ! (Răsuffă greu.) Mă apasă ceva. Negru. (Duce mîna la ochi. Își revine.) Și dumneata de unde știi că am frisoane ? Ești doctor ? Atunci ?... Nu. Să nu-mi pui întrebări. Nu-mi plac. Deformează eul, personalitatea. Trebuie să mă apăr. (Trecere bruscă.) V-a spus despre asta Mirela ?

FEMEIA PLATINATĂ : De unde știți că am vorbit cu Mirela ?

CASCADORUL III (De ce răspundeți eu o întrebare? Doar v-am spus că nu-mi plac întrebările.)

FEMEIA PLATINATĂ (fără să cedeze): Dacă vreți să vă răspund la întrebare, răspundeți dumneavoastră mai întâi la ceea ce v-am întrebat eu.

CASCADORUL III (schimbare neprevăzută, întunecat): Ei, da, poftim, bănuți-mă. Sunt generos... Și ce, dacă mi-am pierdut prietenul care... în același timp îmi devenise dușman, cel mai mare dușman... Cît privește pe Mirela, eu, în nici un caz, mai ales astăzi... nici n-am văzut-o... (Pierde șirul.) Unde am rămas? **FEMEIA PLATINATĂ** (cu grijă): Poate vreți un pahar cu apă...

CASCADORUL III (descurajat): Nici asta nu e o soluție. O să-mi amintesc eu singur. (Confidențial.) Știi, eu am o astenie cu sindrom depresiv. Cîteodată văd totul în negru. Bineînțeles, în realitate, nu la figurat. (Ride.) Cît privește oamenii — curios! — în orice străin văd un intrus sau un cunoscut care s-a deghizat.

BAIATUL (naiv): Dar asta e minunat!

CASCADORUL III (bănuitor): Găsești?

BAIATUL (incredințat): Da. Fiindcă, în acest fel, orice străin vă poate apărea ca un prieten. Sinteți înconjurat de prieteni!

CASCADORUL III (deși nu înțelege): Chiar așa! Cum de nu mi-am dat seama? (Bănuitor.) Dar, dacă e invers, dacă toți prietenii îmi vor răul, mă iscodesc? (Dur.) În fond ce vreți să știți de la mine? (Pauză. Îi fixează cu privirea.) Cine l-a ucis pe Bozianu?

FEMEIA PLATINATĂ: Ucis. Ați spus: ucis. De ce?

CASCADORUL III (stăpîn pe sine): Simplu. Fiindcă l-am ucis eu! Aveam toate motivele: Mirela. O iubeam ca un nebun. Se vede pe mine... Știe toată lumea. Îi uram. Mi-o furase, ucisese dragostea ei pentru mine. Atunci? De ce nu mă întrebați — așa... direct, bărbătește? De ce mă luați pe ocolite, ca și cum aș fi bolnav, un dezechilibrat mintal? (Ponit, Femeii platinat.) Crezi că nu știu că dumneata porți perucă? (Băiatului.) Iar tu, tu ți-ai ras barba ca să pari mai tânăr.

BAIATUL (dirz): Iar tu, tu ești...

FEMEIA PLATINATĂ (poruncitor): Taci. Lasă-l!

CASCADORUL III (sarcastic): Ia te uită cum s-a stîrnit. Ce sigur e! (Încruntat.) Sigur. Ați stabilit vinovăția mea dinainte și mie nu-mi rămîne decît s-o confirm, răspunzînd: da sau nu. Ei bine, întrebați. (Satisfăcut.) Vă e teamă? Nu știți nimic, n-aveți dovezi! (Aprig.) Dar băgați de seamă: pot și eu să acuz. Am la îndemînă un dosar. (Ride.) Ce credeți că serie pe coperta lui? Un titlu mare și roșu. Crima lui Petru Bozianu, alias Sambuctus, alias Pebo. Așa, că vă miră? Și cine e victima? Cine? Mirela! Da, Mirela! Eu sint victima!

FEMEIA PLATINATĂ (cu seriozitate): Aveți și dovezi, stimate procuror.

CASCADORUL III (ride): Procuror? Asta-i bună. (Grav.) Am dovezi cu dușmul. Cînd am terminat institutul eram tînăr, eram sensibil, aveam un viitor de aur. Colegul meu Bozi era un Nimeni. Nu știa să umble, nu știa să vorbească, un biet cabotin. Nu o avea nici pe Mirela. Mirela era a mea. Și după zece ani — ce schimbare! Micul Bozi este marele Bozianu, este totul. Mirela nu este nimic, un zero. Mai rău: o umbră, umbra altuia, un cascador. Mirela n-o mai are nici pe Mirela. Mirela este a marelui Bozianu. (Teribil.) Ei, spuneți, asta nu e o crimă?

FEMEIA PLATINATĂ (rece): Sau poate un motiv.

CASCADORUL III (căzut): Motiv? Ce motiv?

FEMEIA PLATINATĂ: Motivul, cum ați spus, pentru înlăturarea unui dușman.

CASCADORUL III (vehement): Foarte bine. Îmi place. M-ați luat nu pe ocolite, ca pe un nevoinic, ci aspru, bărbătește. Și-acum întrebați-mă, tot astfel: de ce nu l-ai ucis mai devreme pe acest criminal, prietenul Mirela? Cum de-ai putut răbda atîta timp? De ce te-ai umilit ca un vierme, ticălosule? Așa să mă întrebați, direct, fiindcă altfel... nu mai pot, îmi vine să înnebunesc.

FEMEIA PLATINATĂ (gravă): Spune, stimate Mirela, de ce l-ai ucis pe prietenul dumitale Petru Bozianu?

CASCADORUL III: Așa da. Să discutăm pe față. De cînd aștept să pot răspunde la întrebarea asta. Omul, care nu găsește în el puterea să-și doboare adversarul și să-i smulgă femeia răpîtă înapoi, e o otreapă. Merită orice înjosire. Iată ce vă răspund. (Ezită.) O să vreți desigur să vă descriu cum s-a întîmplat... Cum eu am făptuit totul. Nu?

FEMEIA PLATINATĂ (cu solemnitate): Vrem să știm desigur cum ai săvîrșit reprobabila faptă.

CASCADORUL III (cutremurat): Cum l-am ucis eu? Doamne, cum am făcut-o? Cum am putut s-o fac? Eu... eu... eu... (Suride cu vinovăție.) Am un lapsus. Știam totul pas cu pas... dar am uitat. Vă rog să mă credeți. (Tremură.)

FEMEIA PLATINATĂ (cu bunăvoință): Poate vreți totuși un pahar cu apă?

CASCADORUL III (spărit): Nu. Nu vreau apă... Eu nu sint bolnav. Un moment, un moment, vă rog. Și o să vă spun totul, absolut totul.

FEMEIA PLATINATĂ (înțelegătoare): Poate că ați ezitat, totuși. Bozianu vă era cel mai bun prieten și era firesc...

CASCADORUL III (agitat): Firesc? Ce era firesc? Nu! N-am ezitat. Eram hotărît. Pregătisem totul, pas cu pas, dar... (Cu naivitate.) M-am îmbolnăvit. (Radios.) Asta este! Mi-am adus aminte! M-am îmbolnăvit. Și atunci, desigur, n-am putut să mai fac săritura aceea în gol. A sărit Bozianu! (Cu deznădejde.) El a avut puterea! Pe cînd eu... zăceam în

pat, clănțănind de frig și... (Își pierde șirul.) Nici măcar salteaua de plastic n-am mutat-o. FEMEIA PLATINATĂ (dur): Dar cine a mutat salteaua, stimate Mirea?

CASCADORUL III (cu ochii în gol): Dacă-l ucidem, eram salvat, doamne. Sau dacă cel puțin salteaua... Dar n-am avut vlagă. Eram lac de sudoare. Ori, poate că, totuși, l-am iubit. Era cel mai bun prieten. Aș fi rămas singur. Mirela? Ah! De mult nu mai e a mea. Atunci? Mai bine l-aș fi ascultat pe el, când îmi spunea: „Dacă ești cascador atunci tinde către absolutul menirii tale. Leagă o frînghie de la Omul la Caraiman, și mergi pe ea, deasupra prăpăstiilor. Uimește lumea!”

IX

BĂIATUL (urmărindu-l cu privirea, strigă): Ferește-te! (Se repede la Femeia platinată și o dă la o parte. În apropierea ei, de sus, se prăvălește, cu zgomot, un obiect greu.) Te-a lovit?

FEMEIA PLATINATĂ (fără emoție): Nu. Mulțumesc, băiatule. Ce a căzut?

BĂIATUL (uitându-se de jos): Nu știu. Ceva din ghips care s-a spart. (Cu ură.) Putea să te omoare. (Dîndu-și seama, intrigat.) Crezi că a vrut să te omoare?

FEMEIA PLATINATĂ: Tot ce se poate.

BĂIATUL (încă nedumerit): Ori e nebun? FEMEIA PLATINATĂ: Cel puțin în anumite momente. (Pe alt ton.) S-au poate n-a fost dect un joc anume.

BĂIATUL (indignat): Crezi? De ce?

FEMEIA PLATINATĂ: În orice caz e un semn bun: el se simte încolțit. Și-a pierdut siguranța.

BĂIATUL: El, el. Mereu spui el. Dar cine e anume? (Afectînd maturitate.) Crezi că e unul dintre cascadori?

FEMEIA PLATINATĂ: Poate, dar ceilalți nu-l cunosc.

BĂIATUL (cu siguranță): Atunci de ce înainte de a se arunca pe frînghie, acesta din urmă a stat o clipă și a ascultat? Apoi a scos un țipăt. Cineva l-a speriat!

FEMEIA PLATINATĂ: Așadar ți-ai dat seama și tu. Era cineva dincolo, în dreptul draperiei... Fii atent! (Pereții casei-decor vibrează imperceptibil. În spatele lor se aud pași grei.)

BĂIATUL (la pîndă): Da, aud. (Deceționat.) E ciobanul. Moș Toader. (Fluierarul, purtînd cocoul mare și alb, intră în scenă, îndoit de spate.)

BĂIATUL: Da' ce-ai pățit, moșule? De ce nu-ți dai jos namila asta de cococ?

FLUIERARUL: Asta-i porunca de la acela mai mare. Trebuie să fii în tot momentul gata echipat.

Dar eu... (Ferit.) Pe mine mă înspăimîntă prăpăstiile. Și în jur sînt numai prăpăstii. (Amețit.) Și eu cad. Aș vrea să închid ochii, dar nu suport. Fiindcă mă înghite întunericul. Întunericul în care și el cade acum. Cade într-una. (Cutremurat.) Doamne, de ce n-am sărit eu atunci?

FEMEIA PLATINATĂ (insistent): Dar salteaua cine a mutat-o, stimate Mirea?

CASCADORUL III (cu ochii injectați): Ți-am spus să nu-mi pui întrebări! Lasă-mă, cotoroant, nu mă îmbrînci în prăpastie! Uci-gașilor!... (Cu un țipăt, sare și apucă o frînghie ce spînzura deasupra capului său. E în aer, se smucește, frînghia îl trage în sus, făcîndu-l să dispară din fața spectatorilor.)

BĂIATUL: Și pentru atîta treabă te țin aici cu plată?

FLUIERARUL: M-am tocmît pentru zăce zile. Să cînt din fluier și să zic la un djoc di capră. Eu cînt din fluier pentru baci. Și mai zic o dată cînd chiere capra. Da' cînd intră urîții și balauru', îi zice altul, scripea-rul. Și acela e tocmît ca și mine. (Cu interes.) Da' ce-a fost cu bufnitura de adineauri?

FEMEIA PLATINATĂ: Ia, a căzut o bucată de ghips și s-a sfărîmat.

FLUIERARUL (privind în sus, apoi către podea, cu mirare): Măi, să hie.

FEMEIA PLATINATĂ: Dar dumneata, în timpul ăsta, n-ai văzut pe nimeni?

FLUIERARUL (bănuit): Eu? Unde?

FEMEIA PLATINATĂ: Unde stătea dum-neata. În dosul casei. N-ai văzut pe nimeni?

FLUIERARUL (același joc): Da' să n-avem supărare, cine sînteți dumneavoastră?

FEMEIA PLATINATĂ: Te-am întrebat așa... Vrei, ne spui. Nu vrei, iar e bine...

FLUIERARUL (ursuz): Eu am auzit bufnî-tura. Mai multe nu știu... Nu mă privește. Eu am fost tocmît să cînt.

BĂIATUL (copilăros): Atunci cîntă-ne ceva, moșule.

FLUIERARUL (încurcat): Păi ce să... Fără capră nu pot zice. Nu se leagă viersul. Vă voi zice alta, dar nu știu dacă v-o place. E di pi la noi, di la munte... (Se așează pe prispa casei-decor. Începe o melodie tărăgă-nată din fluier, se oprește și, după o lungă pauză, spune ritmînd) „Negurici, hăi / Tu umblîn' / Și-ntunecîn' / Cum ești minică-tori / Și-tunecătoari / Da' tu n-ai văzut / Di-un ficior de-a nîeu / Tînăr nînsurat / Trup făr' din păcat? / Ochișorii lui / Două muri coapti / Coapti la răcoari / N'iazîunsi di soari / Coapti pi sub foi / N'iazîunsi di ploi / Coapti la pămînt / N'iazîunsi di vînt / (Fluieră tărăgănat, apoi brusc încetează cîn-tecul.)

BĂIATUL : Ei, ce e? De ce te-ai oprit?
FLUIERARUL (se ridică în picioare) : Apoi, eu m-aş duce la locul meu. Că aici dacă mă vede acela mai mare, Vizante, mă ceartă. Rămîneți sănătoși... (Iese în spatele casei-decor, vădindu-și acolo prezența prin viersul târăgănat al fluierului, reluat cu obsedantă stăruință.)

BĂIATUL (cu compătimire) : Tare mai tînjește moșul... (Își întoarce privirea în direcția barului, unde tocmăi și-a făcut apariția o persoană tînără, cu siluetă zveltă, avînd o costumăție sumară : blugiși, cămașă sport, pîrlu strîns sub șapcă, sacoșă atîrnată pe umăr. Persoana mișcîndu-se dezinvolt se oprește în dreptul jocului mecanic.)

FEMEIA PLATINATĂ (nedumerită) : De ce ai tăcut, băiatule?

BĂIATUL : Tocmăi a intrat cineva la bar. E un băiat așa ca mine.

JUCĂTORUL DE POCHER Z (ascultînd zornăitul fiselor care curg din automat) : Ce se întîmplă? S-a defectat?

JUCĂTORUL DE POCHER Y : Nu vezi? Trei decari. A ciștigat!

(Jucătorul de pocher X adună fisele, rîzînd satisfăcut.)

JUCĂTORUL DE POCHER Z (entuziasmat) : Splendid! Jocul acesta e un splendid deconectant. Îmi dați voie să introduc și eu o fisă?

JUCĂTORUL DE POCHER Y (înțelegător) : Lasă-l să-și facă damblaua.

JUCĂTORUL DE POCHER X (fanatic) : Nu. Acum sînt în serie. (Continuă să mizeze, punînd în mișcare automatul.)

FEMEIA PLATINATĂ (întoarsă cu spatele la bar, nerăbdătoare) : Ei? Ce se întîmplă? Vorbește!

BĂIATUL : Nimic. Băiatul acela se uită la joc. Ba, nu... alături. Intr-un chenar atîrnat pe perete.

FEMEIA PLATINATĂ : Chenarul probabil e o oglindă.

BĂIATUL (privind cu efort) : Parcă... parcă strălucește.

FEMEIA PLATINATĂ (sigură) : Chenarul e o oglindă. Iar băiatul acela e de fapt o față.

BĂIATUL : Da. Ține o sacoșă pe umăr, ca fetele... Vine spre noi.

X

Tînăra persoană în care identificăm acum pe Secretara de platou, Ana-Maria, iese din bar, cu dezinvoltură, dar cu cit se apropie de partea din față a scenei capătă un aer grav, preocupat.

SECRETARA DE PLATOU (după ce a privit discret în jurul său, spune Femeii platinată. de aproape, cu glas încet) : Eu sînt Ana-Maria. Totul e în regulă.

FEMEIA PLATINATĂ : De ce ai întîrziat? La telefon fusese vorba de ora zece.

SECRETARA DE PLATOU (uitîndu-se la ceas) : Și acum e douăsprezece. Totul a mers strună.

FEMEIA PLATINATĂ (cu obișnuitul scrupul) : Adică ce înseamnă că „totul a mers strună“?

SECRETARA DE PLATOU (cu mîndrie) : I-am făcut pe toți ceilalți să se perinde prin fața dumneavoastră.

FEMEIA PLATINATĂ (surprinsă) : Cum asta? Tu?

SECRETARA DE PLATOU : Da, eu. Le-am spus că a venit cineva care se interesează de cazul Bozianu...

FEMEIA PLATINATĂ (încă nedumerită) : Te rog, ajută-mă să înțeleg. În ce scop ai făcut-o?

SECRETARA DE PLATOU (inocentă) : Ca să-ți vedeți, să stați de vorbă cu fiecare. (Cu tărie.) Să-l dați în vileag pe...

FEMEIA PLATINATĂ : Și, ideea asta, e a ta? Ori ți-a sugerat-o altcineva?

SECRETARA DE PLATOU : A mea, v-am spus doar... (Cu teamă.) Am greșit cu ceva?

FEMEIA PLATINATĂ (gîndind intens) : Nu. Nu, fetițo... Numai că asta schimbă totul. Întregul raționament... (Rămîne în nemișcare.)

BĂIATUL (apropiat) : De ce te-ai îmbrăcat așa? Te-am luat drept băiat.

SECRETARA DE PLATOU : Sînt secretară de platou. Am mult de alergat.

FEMEIA PLATINATĂ (în continuarea preocupărilor ei) : Spune-mi, Ana-Maria : cum se face că astăzi sînt toți aceștia aici?

SECRETARA DE PLATOU : Pregătim un scurt-metraj destinat străinătății. Despre dătinii și măști populare. Un aranjament al lui Vizante. Astăzi, adică exact peste o jumătate de oră, turnăm jocul caprei. (Arătînd casa țărănească.) Asta e decorul. Am adus și un fluierar adevărat. Avem și un balaur cu pene.

FEMEIA PLATINATĂ (cu interes) : Balaur cu pene?

SECRETARA DE PLATOU : O mască imaginată de Vizante. (Rîde.) Gurile rele spun că și-a înfățișat caracterul. Singurul lucru care i-a reușit de cînd face film...

FEMEIA PLATINATĂ : Da. E limpede. Și acum te ascult. Mi-ai dat telefon că ai să-mi spui ceva important.

SECRETARA DE PLATOU (aprinșă) : Vreau să se facă lumină! E vorba de un omor premeditat.

FEMEIA PLATINATĂ : Ai vreo dovadă?

SECRETARA DE PLATOU : Încă acolo, în timpul filmărilor, am avut presimțirea că se pregătește ceva infam. Un adevărat complot.

FEMEIA PLATINATĂ : Complot? Exagerezi! Ai singe iute, fetițo.

SECRETARA DE PLATOU (întăritată) : Nu! Nu! Așa e cum spun. Am ezitat multă vreme, de aceea n-am vorbit. Dar între timp m-am convins. L-au silit să moară mediocerii, ticăloșii, urâții... Îi văd cum se tinguie acum, cu lacrimi false, cu regrete. Dar surid pe ascuns. Au scăpat de o prezență supărătoare. De un rival. Alții îl injură pe față, fără nici o rușine. Umblu printre ei, îi văd zilnic și nu mai pot respira duhoarea lor. Mă înăbuș. Trebuie să vorbesc. Să spun totul. E un complot!

FEMEIA PLATINATĂ : Iar acest cuvânt. Complot. Cum? În ce scop?

SECRETARA DE PLATOU (pornită) : Mediocerii întotdeauna se adună între ei, se înțeleg, se coalizează. Invidia, ura, patima oarbă capătă astfel proporții de neînchipuit, fantastice. O, dacă i-ați vedea foind în jur pe tăcute, cu răsuflarea grea, cu ochi vineți... E un complot. Complotul mediocrității!

FEMEIA PLATINATĂ (urmărind un fir logic) : Cuvintele, stările afective nu constituie argumente. Stai să judecăm puțin, fetițo. Ai spus adineauri că toți aceștia, nu se știe care și ciți, „l-au silit să moară”. Ce înțelegi prin asta?

SECRETARA DE PLATOU : Dacă ați fi fost acolo, în săptămîna aceea de chin și de patimă neagră, ați fi simțit, ați fi înțeles totul. Cei trei, cascadorii, îl pîneau ca niște fiare. Dar violenți, în aseason. Îl mușcau, așa, în glumă, pîuă la singe și apoi zimbeau cu duioșie. Ca să-l întărite. De dimineață, unui din ei lua o înfățișare spășită, de om bolnav; altul pretexta, vîitîndu-se, că are un telefon urgent; altul nu era încă dres, spre marea lui părere de rău, din beția de aseară. Erau însă vorbiți! Căci seara șii făceau apariția teferi, voioși nevoie mare, și atunci, mai ales cînd îl prindeau pe el între ei, începeau ironiile. „Nici azi n-am putut s-o fac pe viteazul în locul tău, Sambuctus!” „Dar nu-i nimic, mîine te pozezi tu cu biberonul în pat!” „Și în laborator te scot ăia călare pe-un armăsar focos, ca un adevărat mușchetar” — „De-or să leșine de emoție în sală fetele!” — „Ia te uită — or să strige ele — cum se dă peste cap Bozia”. — „Ba te rog, fii cuviincios. Ce Bozie? Marele Sambuctus!”

FEMEIA PLATINATĂ : Ești sensibilă. Ana-Maria. Unde am ajuns, dacă am căluta sub fiecare ironie o crimă?

SECRETARA DE PLATOU : Ironie? Așa credeam și eu la început. Pînă cînd într-o seară, i-am auzit, fără să vreau, de după un paravan. „S-a hotărît. Am aflat de la Vizante, peste trei zile plecăm, orice s-ar întimpla. Care din voi sare?” Vocile celelalte — al doilea și al treilea — au protestat. A vorbit, din nou primul, Horja mi se pare: „Foarte bine. Atunci să sară Sambuctus!” Am alergat imediat într-un sufler la Petru Bozianu... (Tace răvășită.)

FEMEIA PLATINATĂ (cu duioșie) : O, cît de sensibilă ești Ana-Maria! Cît ești de bună...

SECRETARA DE PLATOU (reia povestirea) : I-am relatat totul cuvînt cu cuvînt. El însă a ris. „Lasă-i, surioară, — așa îmi spunea, surioară — nu-i nimic”. — „Cum nimic? Ei uneltesc. Vor să te trimită la moarte”. — „La moarte? Cum de ți-a trecut prin cap că am să mor?” — „O, dar te cunosc prea bine. Tu vei face saltul acela. Și-atunci...” — „Și-atunci, ce? el a ris din nou, înseamnă că am să mor?” — „Vezi, i-am strigat eu. Vrei să le faci pe plac. Ai să sari!” — „Și ce ai vrea să fac? Să fug din fața lor?” — „Nu, ci să-i dai în vileag!” — „Dar cu ce dovezi? Dacă merg la ei și le spun bănuielile mele or să ridă de mine. Atunci, mai bine, să iau o înfățișare spășită și să-i rog? Să le cer bunăvoința? Să merg la bufet și să-l cinstesc pe Horja, pîuă cînd acesta, amețit de spirt o să mă ia în brațe? Să-l conving pe nevolnicul de Mirea că e un mare artist ratat și că tot la el se va întoarce Mirela? Ori să cad în mintea copiilor și să-l provoc pe Bucur la un concurs de mers în mîini? Nu și nu! Și-atunci...” — „Știu, i-am spus eu. O să mori!” (Se emoționează și o podidese lacrimile.)

FEMEIA PLATINATĂ (cu resemnare) : Acesta este Petru Bozianu. Îl recunosc.

SECRETARA DE PLATOU (calmată) : „O să mori”, i-am spus. — „Nu, Ana-Maria, a răspuns el. Vezi cît soare și ce boltă senină se arată astăzi? Cine moare într-o asemenea zi? Am să plutesc doar între pămînt și cer ca un abur alb. Îți dai seama ce scenă frumoasă va ieși!” — „O să mori, i-am spus eu, din nou, tînguindu-mă. O să mori”. — „Nu, Ana-Maria, mi-a spus el foarte liniștit. Eu voi înota în plin soare. În jurul meu se va roti întreg orizontul de creste, cu brazi și cu paltini. Am și vorbit cu operatorul”. — „Și dacă totuși ai să cazi?” — „Nu se poate. Am calculat bine. Dar dacă totuși m-aș prăbuși... Nici atunci n-am să mor. O să rămîn veșnic pe pinza ecranului, cum sînt astăzi... Fete ca tine or veni mereu să mă vadă. Iar mormîntul o să-mi fie săpat chiar acolo, căci e un loc de unde se văd munții, pînă departe, de jur împrejur. Acolo vînturile se adună și se tinguie, ca și cum ar vorbi ori ar cînta...”

FEMEIA PLATINATĂ : Da, acesta este Petru Bozianu.

SECRETARA DE PLATOU (cu emoție stăpînită) : Am avut o clipă de revoltă și-am strigat : „Dacă mori, am să dau totul în vileag”. — „La ce bun ? Tot nu-i vei putea dovedi. Mai bine să mă țină minte toți că am plecat, plutind între cele douăsprezece mirese. Bătrinei mele mame, dacă ai s-o întâlnești, nu-i mai descrie această scenă în amănunt. Spune-i doar că a fost o zi albă ca zăpada, de alita soare. Ea te va crede. Căci nu se va duce să vadă filmul”. (Firește, cu glas șoptit.) Și asta e totul.

FEMEIA PLATINATĂ (domol) : Îți mulțumesc, Ana-Maria. Așa le-am văzut și le-am auzit împlinindu-se cu înșămii, în gîndurile mele.

SECRETARA DE PLATOU (cu speranță) : Credeți, nu-i așa, că-l veți putea da în vileag pe... ?

FEMEIA PLATINATĂ (în nemîșcare) : De-acum totul își urmează calea legiuită. Soarta uu alege, ici poruncește.

SECRETARA DE PLATOU (cu emoție) : Toată nădejdea mi-e în dumneavoastră.

FEMEIA PLATINATĂ : El nu mai are scăpare ori ce chip ar încerca să îmbrace. Acum, însă du-te. Și nu arăta că ne cunoști. E mai bine.

SECRETARA DE PLATOU (apropiindu-se de Femeia platinată) : Dați-mi voie să vă sărut mina.

FEMEIA PLATINATĂ (o mîngie pe cap) : Du-te, Ana-Maria.

(Secretara de platou îi prinde mîna cu un gest încordat, cald, apoi cu pași iuți se îndreaptă către ieșire trecînd prin fața casei-decor.)

XI

BAIATUL (cu admirație) : Cum te-ai schimbat ! Aproape să nu te mai recunosc.

FEMEIA PLATINATĂ : M-am limpezit. Acum știu totul.

BAIATUL (uimit) : Total ? Total ?... Atunci spune ce chip și ce nume are el.

FEMEIA PLATINATĂ : Asta încă nu știu. Căci de fiecare dată el vine altfel. Poartă alt chip și alt nume. Și trebuie descoperit altfel.

BAIATUL : Atunci, cum spui că știi totul ?
FEMEIA PLATINATĂ : Fîndcă știu drumul pe care trebuie să merg, ca să-l întîlnesc. L-a însemnat chiar el însuși.

BAIATUL : Din nebăgare de seamă sau dinadins ?

FEMEIA PLATINATĂ : Tot una. El încearcă în acest fel să schimbe tilcul. În van, însă. Fîndcă ceea ce reușește să schimbe e doar urzeala și nu ceea ce stă la temelie urzelii. Adevărul, dreptatea.

BAIATUL (copilăros) : Atunci nu ne rămîne decît să-l așteptăm... (Uimit.) Chiar acum a intrat cineva în bar... E un îns cam trecut, alb la păr, într-un costum elegant, cu un trenț pe mină... (Persoana deservise în replica de mai sus, Scenaristul, Alexandru Delișu, trece prin bar, fără să privească la cei care joacă acolo, și se îndreaptă cu pas degajat către latura din față a scenei.) Se pare că e totmai acela pe care îl așteptăm.

FEMEIA PLATINATĂ (cu reproș) : Nu vorbi așa de tare, băiatule. Știu că e el.

SCENARISTUL (bărbat vîrstnic, într-un costum de modă veche, purtat însă cu bun gust și rafinament. Se oprește încurcat) : Vă rog, din toată inima să mă scuzați. Cum am

primit telefonul am și pornit de acasă. Pe jos... (Încleinduse.) Fîndcă mașina mi-e în reparație. Și decît să schimb două autobuze, m-am gîndit s-o scurtez. S-o tai pe scurtătură, adică... (Suris candid.) Și m-am rătăcit. Pe străzile astea noi, fără indicatoare, care seamănă una cu alta. (Glumeț.) ...Ca două scenarii schematice.

FEMEIA PLATINATĂ (impersonal) : Vă rog... Vă formalizați inutil. Eram pregătită ca să vă aștept. N-aveți nici o vină.

SCENARISTUL (complice) : Sînteți amabilă. Scenaristul e totdeauna de vină. Iese filmul bine, toată critica în cor serie : „în pofida scenariului deplorabil, regia a reușit etc., etc.”. Iese filmul prost : „Păi nici nu se putea altfel cu un asemenea scenariu deplorabil etc., etc.”.

FEMEIA PLATINATĂ (la obiect) : Și în ce categorie plasați ultimul film pe care l-ați scris — „Nunta albă” ?

SCENARISTUL (precaut) : N-am înțeles.

FEMEIA PLATINATĂ : Critica, vreau să spun, a judecat și acum după aceleași tipare scenariul ?

SCENARISTUL (afectat) : Scenariul la „Nunta albă”... Dar mai poate fi vorba, în condițiile în care s-a lucrat, de un scenariu al meu, de care să răspund cuvînt cu cuvînt ?... Și dacă s-a ajuns la acel salt nefericit sînt eu de vină ? Deși am acceptat — e drept — în textul meu fraza, fraza... (Scoate din buzunar niște foi, își pune ochelarii, cu o mină tremurîndă. Răvășit, după o penibilă căutare.) ...Asta e. Da. „El vede, ca în vis, rotindu-se chipul ei multiplicat, în douăsprezece figuri

albe. I se pare că o recunoaște pe cea adevărată, după cum îi zîmbește. O urmează în goană, se ridică în șa, prinde în zbor un scaun gol și, zănat, în închipuirea lui, se avintă înainte... Deci, iată fraza cu pricina. (Logică de avocat pedant.) De la bun început trebuie reținute două expresii foarte importante. Eu am scris „se avintă înainte” și nicidecum „sare”. Și în al doilea rînd eu am menționat „în chipuire”, adică „în vis”, și nu în realitate. Ce spuneți?

FEMEIA PLATINATĂ : Mă mir. Fiindcă această variantă a scenariului n-o cunosc. A cita e?

SCENARISTUL (enervat) : Parcă mai poate spune cineva. Dar nu asta are importanță. Variantele. Ci viziunea mea asupra saltului care a rămas, fundamental, aceeași. E vorba de o acțiune ireală...

FEMEIA PLATINATĂ (logică) : Reală, ireală — tot una. Ca să fie văzută de spectatori trebuia oricum interpretată.

SCENARISTUL (ca să cîștige timp) : N-am înțeles.

FEMEIA PLATINATĂ : Chiar dacă era vorba de un salt, în vis, cum spuneți, cineva trebuia, cum să zic, să-l sară în realitate.

SCENARISTUL (ascunzînd nesiguranța) : Ei, da, desigur... Se putea recurge și la trucaje. Cum s-a și încercat de altfel.

FEMEIA PLATINATĂ : Da, știu. Însă nu despre asta e vorba acum, ci despre viziunea dumneavoastră, fundamentală, cum ați spus, asupra saltului.

SCENARISTUL (labirintic) : Păi, eu... (Cercetează foile.) V-am citit doar. Așa cum stă scris, negru pe alb. Saltul e o simplă închipuire, un fel de vis.

FEMEIA PLATINATĂ (cu stringență) : Dar închipuirea asta trebuia imprimată concret pe peliculă, văzută pe ecran... Și atunci?

SCENARISTUL (dibuind) : Atunci?... Ce vreți?... Eu am scris cuvinte, niște biete cuvinte; verbe, dacă vreți: se ridică, prinde, se avintă; substantive: goană, zbor, scaun, închipuire. De aici și pînă la acțiunea concretă, e un spațiu imens. Și de-a lungul lui, v-ați gândit, în cite feluri putem fi trădați?

FEMEIA PLATINATĂ : Deci vina e a regiei. Nu?

SCENARISTUL : Vai, vai... (Suferind.) O femeie inteligentă ca dumneavoastră, n-are dreptul să simplifice. E doar vorba de artă. Trădarea, dacă e să vorbim astfel, nu este adevărată. Ea se petrece într-un spațiu inefabil. E o — hai să-i spunem mai blind — infidelitate, o infidelitate estetică, gratuită. Căci ea se petrece într-o lume a nimicului, care e arta, ficțiunea. Dacă ar fi să judecăm astfel vinile, atunci acuza ar trebui adresată unei întregi direcții care își propune deliberat să trădeze arta, litera ei moartă vreau să spun, pentru a-i salva spiritul. Vă dați seama unde am ajunge dacă... (Își temponează fruntea asudată cu batista, pe care

a luat-o din buzunarul de la piept al hainei.)

FEMEIA PLATINATĂ (stăruitoare) : Eu, totuși, o să-mi asum riscul unei simplificări. În fond nici nu mă interesează acest imens spațiu al ficțiunii, ci doar marginea lui care vine în contact cu realitatea. Mă urmăriți?

SCENARISTUL : Pas cu pas.

FEMEIA PLATINATĂ : Ei bine, la nivelul acestei joncțiuni, între adevăr și imaginar, nu consider că regia v-a fost infidelă, cum ziceți. Ea a optat între diverse posibilități de joc, de interpretare. Dar v-a respectat sugestia fundamentală. Vreau să spun, simplificînd la maximum, vis sau realitate, saltul acela trebuia realizat aievea.

SCENARISTUL (încurcat) : Aievea, da, desigur... Însă... (Speriat.) Credeți că eu... Nu. (Decis.) Dacă e să fiu sincer, și la urma urmei nu știu de ce n-aș fi, săritura aia nenorocită am fost silit s-o introduc în text. E adevărul gol-goluț.

FEMEIA PLATINATĂ : Iată un lucru nou... De ce?

SCENARISTUL : Fiindcă trebuie să ții pasul cu înnoirile, cu moda. Spectatorii au evoluat. Vor să vadă nu ceea ce au în fiecare zi sub nasul lor, cotidianul banal, plictisitor. Ci alt ceva, frumos, transfigurat, aerian. (Cu intenție.) Și atunci visul, imaginarul, nu-i așa, trebuie... Ca să nu fii considerat facil, melodramatic, demodat. (Indignat.) M-ați întrebat a cui a fost viziunea. Vă răspund: mai pot să știu? Am fost năpădit de sugestii pseudo-experte. Mi-au făcut capul calendar. Vis, realitate, estetic, para-estetic, nuanțe. (Rugător.) Dar vă rog, ceea ce v-am spus rămîne între noi. Am înaintat un nou scenariu la aprobare și...

FEMEIA PLATINATĂ (cu compasiune) : Greu e să fii scenarist.

SCENARISTUL (moale) : Muncă la galere. M-aș apuca oricînd de altceva. Prefer să car pietre, saci de făină la moară, să sap în mină de sare. Dar — n-am încotro — sînt în etate. Și nu știu decît să scriu scenarii... Sînteți mulțumită de răspunsurile mele? Dar fiți sinceri, vă rog.

FEMEIA PLATINATĂ : Vă urez succes! Să vi se aprobe și noul scenariu.

SCENARISTUL (întremat, volubil) : Mulțumesc. Din toată ființa mea! (Cu efuziune.) Mi-ați luat o mare piatră de pe inimă. Din clipa în care am primit telefonul de la Vizante, umblu pe străzi. Nu, desigur, nu m-am rătăcit. Am ocolit dinadins, încolo și înapoi, frămîntat, ca să văd, să-mi dau seama, să analizez... Greșeala e foarte gravă! (Privește atent orice mișcare pe figura interlocutoarei.)

FEMEIA PLATINATĂ : Acum puteți să vă întoarceți liniștiți...

SCENARISTUL : Vă mulțumesc. Vă mulțumesc! N-am să uit niciodată... (După multe plecăciuni, șurizînd amabil, se retrage în direcția casei-decor și iese, prin spatele ei, din scenă.)

BĂIATUL (minunându-se) : Ce figură ! Nu înțeleg de ce l-am așteptat atîta vreme.

FEMEIA PLATINATĂ : A fost o ipoteză. Crezusem că el poate fi urzitorul. Dar nu e, îmi dau seama acum — decît una din ițele acestuia. Căci el nu poate fi autorul unei potriviri aproape perfecte... (Cîntărind.) Îi lipsește ceva. Esențialul. Sau poate mă înșel.

BĂIATUL (atent) : Ai spus „aproape perfecte”. De ce „aproape” ?

FEMEIA PLATINATĂ : Fîndcă el nu poate lucra perfect. Firul e într-un loc, mai slab ori înnodat, cedează. Și chiar dacă n-ar fi astfel și lui i-ar reuși, prin absurd, o urzeală perfectă, chiar această perfecțiune l-ar da de gol.

BĂIATUL (uimit) : Cum așa ?

FEMEIA PLATINATĂ : Simplu : și perfecțiunea e un semn.

BĂIATUL : Și acest semn îl ai, mamă ?

FEMEIA PLATINATĂ : Așa cred, Teofile.

BĂIATUL (curios) : Și cum se va vădi el ?

FEMEIA PLATINATĂ : Cum, prin ce împrejurare sau faptă, nu știu... Știu însă că nimeni și nimic nu-l vor putea opri. Căci toată urzeala a fost pusă în lucrare și ea îl mină înaintea pe făptaș chiar fără voia lui. Așa că el va trebui să apară — dar nu ca pină acum, ascuns — ci sub adevăratul lui chip. Priecepi, Teofile ?

BĂIATUL (cu ochii țintă) : Nu. Vorbele îți sînt încurcate.

FEMEIA PLATINATĂ (îl mîngîie pe cap) : Deloc. Vorbesc foarte limpede. Numai că lucrurile despre care vorbesc sînt încurcate. (Cu auzul încordat, tresărind.) Aud zgomot de pași mulți, murmur de voci. Ce se întîmplă ?

BĂIATUL (privind în spatele casei-decor) : Nimic. Nu se vede nimic...

FEMEIA PLATINATĂ (nemișcată) : E larmă mare. Spune-mi ce vezi...

JUCĂTORUL DE POCHER Z (rugător) : Vă rog, dați-mi voie... Să pun o fisă. O singură fisă.

JUCĂTORUL DE POCHER Y (înduplecat) : Lasă-l să-și facă damblaua.

JUCĂTORUL DE POCHER X (îndărătnic) : Ași. E un ageamiu !

JUCĂTORUL DE POCHER Y : O singură dată, ce dracu !

JUCĂTORUL DE POCHER X (trăgînd de manivelă) : Nu. Că știu eu de ee...

FEMEIA PLATINATĂ (în nemișcare) : Larma e foarte aproape. Ce vezi ?

BĂIATUL (se înseninează, ride) : Dar ăsta e un alai... Alaiul caprei. Măști.

FEMEIA PLATINATĂ (pentru prima dată nervoasă) : Nu așa. Spune-mi ce vezi. Față cu față. (Zgomotul e de acum perceptibil, crește în intensitate. Se aud voci nedesluite, stridențele unei viori.)

BĂIATUL (neîndemînat) : Păi... Ciobanul, vătăjelul... Uite și capra. Dracul. O mireasă, mirele. Un arnăut, un cazac. Bulibașa... Ce o fi asta ? Moartea ! Dincolo arapul...

FEMEIA PLATINATĂ (încordată) : Nu. Nu așa. Nu te izbește nimic deosebit ? Fii foarte atent !

BĂIATUL (cu ciudă) : Sînt. Mai mult nu pot... (Fără voia lui, copilărește.) Uite-l și pe moș Toader !

(Întră Secretara de platou și Operatorul. Sînt concentrați la treaba lor. Grăbiți. Operatorul examinează locul. Face semn Femeii și Băiatului să se retragă din fața casei-decor.)

OPERATORUL (șocat de zgomotul automatului, către Secretară) : Poftim cum sună tinichele alea ! Cum de au apărut aici ?

SECRETARA DE PLATOU : E decorul pentru „O fată la modă”. Spune-le să înceteze.

OPERATORUL (bate din palme) : Ei, voi de acolo. Încetați. Filmăm !

(Jucătorul de pocher X împinge răstit marea la loc, înghițind o injurătură.)

JUCĂTORUL DE POCHER Z (cu fisa în mînă) : Doar o singură dată !

JUCĂTORUL DE POCHER X (îl oprește) : Nu ! (Arătînd către Operator.) Gata !

OPERATORUL : Gata ! Gata ! (Secretarei.) Ce facem ? Așteptăm pe Vizante ?

SECRETARA DE PLATOU : Nu. A spus că prima intrare s-o începem fără el.

OPERATORUL : Bine. (Bate din palme. Cu voce tare.) Lumina ! (Se aprind reflectoarele.) Ajunge ! Deocamdată repetăm. (Către cei care așteaptă la intrarea în scenă.) Atenție, alaiul ! Capra ! Frumșii ! (Bate din palme.) Gata !

(În frunte cu Scripcarul și cu Fluierarul „Moș Toader”, care cîntă și joacă, potrivit ritualului consacrat, intră în scenă „grupul frumșilor” : Moș, Babă, Vînător, Arnăut, Cazac, Mire, Mireasă, Doctor, Vătăjel. Costumele și măștile sînt de asemenea cele consacrate de tradiția populară. Vătăjelul se desprinde din șir, în timp ce alaiul îl înconjoară dansînd, afară de Scripcar și Fluierar, care rămîn lingă

el și continuă cîntatul. Vătăjelul șieră dintr-un țigal. Frumoșii se opresc din dans.)

FEMEIA PLATINATĂ (cu nerăbdare) : Ei, ce se întîmplă ?

BĂIATUL : Nimic. Nimic deosebit.

OPERATORUL (răstit) : Oprește ! (Către cei din afara scenei.) Uriți ! Ce așteptați ? Cum auziți țigladul, porniți. Gata !

(Vătăjelul dă semnalul din țigal. Intră, jucînd în draci, grupa Uriților, adică Dracul, Bulibașa, Mascatul, Moartea, Negustorul. Jocul acestora, potrivit obiceiului, e grotesc scîlămbăiat, cu ghidușii neprevăzute. Dracul «interpretat de Cascadorul I» face tumbe, se strîmbă, sare în sus. Moartea are un aer poznaș.)

FEMEIA PLATINATĂ (a cărei voce, eventual, se poate auzi în sală prin intermediul unui difuzor, ca să nu fie acoperită de muzică și de larma alaiului) : Și acum ? Acum, ce mai e ?

BĂIATUL (răspunzînd prin intermediul aceluiași aparat) : Sînt Uriții. Joacă. Dracu' face tumbe.

FEMEIA PLATINATĂ (încordată) : Nimic deosebit ? Fii atent !

(Vătăjelul șieră din nou. Jocul Uriților încetează. Bineînțeles că aceștia, rămînînd în repaos, nu vor înceta să facă „urît”, adică ghidușii, blizeli și scîlămbăieli.

Pe o nouă melodie mai săltăreată, intră în scenă Ciobanul «interpretat de Cascadorul II» și Capra «Cascadorul III». Ciobanul înalt, mîndru, vînjos, joacă în fața Caprei, care degajă un aer teribil și fantastic. De aceea, masca ei nu trebuie alcătuită din materiale în multe culori, fastuoase, ci sînt, de preferat, pentru acoperirea corpului, blănurile rudimentare ori stuful, iar pentru cap, coarne înalte și întoarse.

Jocul Ciobanului și al Caprei e ca o înfrîntare, cînd aprigă, cînd lină, a unor forțe ale naturii, primordiale. Capra, la început, nefirește de înaltă, întăritată, îl domină pe Cioban. Se apleacă furioasă în jos și mătură podeaua cu barba. Ciobanul, însă, netemător, o îndeamnă, jucînd și strigînd sacadat în fața ei :

„Ta, ta, ta... Căpriță, ta !
Ta, ta, ta... Căpriță, ta”.

FEMEIA PLATINATĂ (cu insistență) : De ce ai tăcut ? Ce vezi ?

BĂIATUL : Un cioban, Horja. Și o capră...
FEMEIA PLATINATĂ (sub tensiune) : Nu aici. Dincolo. Ce e ?

BĂIATUL (privește către culise, în spatele casei-decor) : Nimic. Viutul, draperia. Și parcă, parcă...

FEMEIA PLATINATĂ (cu duritate) : Vorbește !

BĂIATUL : E o umbră. Un om. Îl recunosc.

FEMEIA PLATINATĂ : Cine ?

BĂIATUL (decepcionat) : E scenaristul, Deliu.

(Vătăjelul fluieră. Jocul caprei încetează. Din șirul Uriților iese Negustorul, care se apropie de Capră.)

NEGUSTORUL (în stilul naiv al jocului popular) : A cui e capra aiasta ?

MOȘUL (ieșind în față, dintre Frumoși) : A cui să hie ? A mea. Da di și întreghi ?

NEGUSTORUL : Vreau s-o cumpăr, moșule. Ori nu-i di vînzare ?

MOȘUL : Apăi, cum să nu hie. Da' depinde cîți franci dai.

NEGUSTORUL : Ți-oi da eu cit nu fași. Da s-o văd mai întîi dacă n-are vreun betesug. (Se îndreaptă spre Capră. Capra se repede la el, cu răutate, și-l sperie.)

MOȘUL : Stai gbinîșor, căpriță, hăi !

NEGUSTORUL (face o nouă încercare de apropiere, dar Capra se ridică amenințătoare) : Apăi, moșule, eu zic s-o vadă mai bine doctorul. (Face semn măștii respective care se desprinde din rîndul Frumosiilor. Capra se culcă la pămînt. Doctorul se apropie de ea, o mîngîie pe blană, dar cînd vrea să puie urechea la pieptul ei, Capra sare în sus și-l răstoarnă.)

MOȘUL (potolind-o) : Hăi, căpriță, stai gbinîșor. (Capra rămîne cumințe.) Apăi ai văzut-o cit îi de voinică. Zi-i că-ți plași.

NEGUSTORUL : Îmi plași, da' vreau s-o încerc și de frică.

MOȘUL (hîtru) : Vezi să nu mai pați iar v'un boduc.

NEGUSTORUL : Di și ? Că pîntru treaba aiasta îl chem pi frati-miu mai mic. (Strigă tare.) Hei, unde ești prisleo ?

FEMEIA PLATINATĂ (sub tensiune) : Aici, el a schimbat. Ce vezi acum ?

BĂIATUL (uimit) : O umbră. O mască. Nu. Un balaur. Un balaur cu pene.

FEMEIA PLATINATĂ : Să fie acesta ultimul semn ?

NEGUSTORUL (făcîndu-se a cerceta printre cei din jur. Cu glas tare) : Ești aici, Prisleo ?

XIII

De afară se aude un strigăt gutural, înfiorător. Și imediat țîșnește în scenă Balaurul cu pene. Masca lui, avînd corpul îmbrăcat în blană ori stuf, obrazul roșu aprins, înconjurat de pene mari, înfîpte în dezordine — produce spaimă și teroare.

Alaiul se desface. Capra, înfiorată, sare în picioare. Cele două măști se reped una la alta, se înfruntă, într-o teribilă încelestare. Balaurul însă e mai aprig. Și, Capra, încetul cu încetul, se moaie, tremură, se lasă la pământ.

NEGUSTORUL : Iacă a chierit capra di spaimă. N-o mai iau.

MOȘUL : Și vorghiești ? N-are nimica. O fași pi nebuna. (Se duce pînă la Capră și-i dă vînt pe la nas cu căciula.) Scoală, căprîță hăi ! (Ilitru.) Ei, las' că știu și vrei tu, (Către Scripcar.) Ia zi-i una săltăreată, măi scripcarule ! (Scripcarul și Fluierarul încep jocul zglobiu al caprei.) Zi-i ! Zi-i așa !

(La semnul Vătăjelului care se așează în frunte, întregul alai, Frumșii cu Uriții amestecați, se urnește la joc. Lor li se adaugă și Balaurul cu pene.)

CIOBANUL (iese în fața Caprei și-și începe dansul iute, bătut cu pași mărunți, în timp ce strigă) :

Ta, ta, căprîță ta.
Ta, ta, ta, căprîță ta.
Te-am adus de mititică
Și-acum ești cit o ghițică !

Ta, ta... ta, ta !
Te-am adus de mititea
Și-acum ești cit o ghițea !...

OPERATORUL (umblînd printre dansatori, se oprește, ridică mîna în sus. Cu voce tare) : Stați ! Stop ! Stați ! (Alaiul se oprește. Muzica tace. Către Capră.) Fii atentă, Capră... Cînd ajungem în acest moment, te seoli în picioare, sari și pornești la joc. M-ai auzit ? (Capra își mișcă, moale, capul.) Așa ! (Către alai.) Așa ! Tempo ! Gata !

(Jocul se stîrnește iarăși îndrăcit, repetînd mișcărilor de mai înainte. Ciobanul rostește din nou cuvintele de la sfîrșitul îndemnului.)

OPERATORUL (bate din palme) : Acum, Capra ! Gata ! (Insistă.) Gata, am spus ! (Capra rămîne inertă.) Stop ! Stop ! (Alaiul și muzicanții se potolesc. Către Cioban.) Ei, Ciobanule ! Horja ! Vezi ce are !

CASCADORUL II (se apleacă și-l zgîlție pe interpretul Caprei) : Mirea ! Auzi... Mirea !
VOCI RĂZLEȚE : Ce are ?... Mirea !... Scoate-i costumul !

CASCADORUL II (autoritar) : Faceți loc ! (Măștile care se îngrămădiseră se dau la o parte. Scoate costumul de pe cel întins pe jos.) Mirea ! (Uluit.) Nu mișcă !

VOCI RĂZLEȚE (stare de agitație progresivă) : E palid... A leșinat... Doamne, e mort ?... E mort !

FEMEIA PLATINATĂ (avîndu-l alături pe Băiat, pătrunde în mijlocul mulțimii în dezordine. Cu o voce care se face ascultată) :

Grigore Vizante ești acuzat de omor cu premeditare ! (Agitația se potolește. Tăcere.)

OPERATORUL (dezmeticit din uimire) : Cum ? Vizante nu este aici !

FEMEIA PLATINATĂ (sigură) : Ba da. Este aici, printre noi ! (Măștile se agită iarăși, privind una către alta cu teamă.)

VOCI RĂZLEȚE : Care ?... Unde ?... Nu sînt eu !... Vizante ?

FEMEIA PLATINATĂ (întinde o mînă șovăitoare în gol) : El e ! Balaurul cu pene !

OPERATORUL (întărit) : Imposibil ! Acela e Stegărescu, balerînul !

(Ochii tuturor se îndreaptă asupra măștii indicate. Balaurul cu pene își descoperă fața, împingînd masca peste cap. Rumoare. Strigăte de surprindere.)

REGIZORUL (cu fața murdară, asudată, însă caldă) : Nu, Stolerule, sînt eu...

OPERATORUL (uluit) : Dar Stegărescu ?

REGIZORUL (își șterge fața, cu mișcări degajate) : Stegărescu mi-a dat telefon că nu poate veni. L-am înlocuit eu. Simplu. (Rumorea se potolește. Cei de față par a-l crede. Rînd pe rînd ei încep să-și înlăture măștile de pe fețe. Imaginea grupului devine bizară căci pe trupurile unor ființe fantastice apar capete omenești asudate, oboșite.)

FEMEIA PLATINATĂ (neînduplecat, grav) : Vizante Grigore te acuz de omor cu premeditare ! (Asistența se agită. Zarvă surdă.)

REGIZORUL (înfruntînd-o) : Eu ? Acuzat de omor ? (Către cei din jur.) Ce v-a apucat ? Potoliți-vă ! (Teribil.) Femeia asta minte ! Fiindcă nu vede nimic. E oarbă ! (Ridică o mînă și o mișcă deasupra capului.) Spune-mi ce fac eu acum cu mîna ? (Neprimind nici un răspuns, triumfă.) Vedeți ? Nu știu.

FEMEIA PLATINATĂ (vehement) : Degeaba, Vizante. Nu mai scapi. Eu știu adevărul !

REGIZORUL (pierzîndu-și cumpătul, brutal) : Adevărul ? Mincinoso ! Crezi că nu știu cine ești ? De la început te-am bănuț, dar cînd mi-am dat seama adevărați că nu vezi, am căpătat certitudinea. (Luînd martori pe cei din jurul său.) Femeia asta m-a acuzat de omor. (Gest către Cascadorul III întins pe podea.) Priviți, cerețați ! El este viu ! Horja, pune-ți urechea la pieptul lui Mirea și spune-mi ce auzi. (Poruncitor.) Faceți liniște !

CASCADORUL II (se lasă în genunchi, examinează pe cel căzut jos) : Cred că respiră. (Îi pune urechea la piept.) Inima bate. Bate !

ACTRIȚA (în costumul Miresei) : A mișcat ! Aduceți apă ! Bucure, apă !

CASCADORUL I — singurul care nu și-a scos masca, înfățișându-l ca drac — pleacă în direcția barului.)

REGIZORUL (triumfător) : Atunci cum pot fi eu ucigașul ?

VOCI RAZLETE (exprimind nedumerire și indignare) : Cine ești ? Ce vrei ? De ce minți ? (Citeva mâști fac cerc, din ce în ce mai strâns, în jurul Femeii Platinată.)

BĂLATUL (îi înfruntă) : Opreți-vă ! Nici un pas înainte !

SECRETARA DE PLATOU (vine alături de el) : Stați ! Vă spun totul. Femeia asta e...

FEMEIA PLATINATĂ (intervine) : Taci, Ana-Maria. Toate la vremea lor. (Cu o prestanță care impune.) Grigore Vizante !... Eu nu te acuz de moartea lui Mirea. Nici n-am spus asta. Eu am venit să te acuz de uciderea cu știință și premeditare a lui Petru Bozianu !

REGIZORUL (sarcastic) : Stupid. În ce scop ? Era cel mai bun prieten al meu. (Celor din jur.) Doar o știe toată lumea. Și voi, în primul rînd... Cît l-am iubit, cît îl plîng și acum.

FEMEIA PLATINATĂ : În ce scop ? Bine că ai pus această întrebare, Vizante. L-ai omorît din ură, din ură mocnită, strînsă de ani și ani de zile. Îi invidiai talentul, frumusețea, generozitatea. Fluidul acela cald și puternic ce-l apropia de oameni. Secretul marelui său succes la public... Și asta cu atît mai mult cu cît știai ce gol imens și rece ascunzi aici. (Arată pieptul.) Dar și cît orgoliu.

REGIZORUL (bravînd) : Fantastic ! Vă mulțumesc că mi-ați deschis ochii ! Va să zică o crimă din invidie... (Falsă mirare.) Mîtt...

(Cîțiva din cei de față rîd. Cascadorul II se reîntoarce cu o căldare.

Leșinatul e stropit cu apă, dar nu-și revine.)

REGIZORUL (intuind că atitudinea de persiflare îl avantajează) : Altă victimă, desigur, a invidiei mele.

FEMEIA PLATINATĂ (cu o gravitate ce readuce în asistență starea de tensiune) : După un vechi mit, acesta ar fi fost motivul primului omor din lume. Invidia pentru că fratelui urca drept în înaltul cerului. Dumnezeu, Vizante, ești însă un om modern.

REGIZORUL : Mulțumesc pentru compliment. (Din nou cîțiva se amuză.)

FEMEIA PLATINATĂ (aspru) : Nu e un compliment... Invidia dumitale nu are un impuls etic. Dumnezeu ai oroare de fapte mărețe. Nu ? Dumnezeu reacționezi din senzații primare. Antipatie, greață, vomă... Și din joc lucid. E bine tot ce reușește, fie și un omor. Efort minim, randament maxim. Simtem alienați, apocalipsa ne pîndește.

REGIZORUL (enervat) : Teorii. O acuzație se susține cu fapte concrete.

FEMEIA PLATINATĂ : Pentru asta am venit aici.

REGIZORUL (își încrucișează, răbdător, mințile pe piept) : Vă ascult.

FEMEIA PLATINATĂ : Bozianu nu ți-a fost prieten. Te ignora și asta te jignează mai rău decît disprețul lui. Lucid cum ești, ca să-l ingenuachezi, ai închipuit un joc — recunosc — foarte rafinat, dar și util. Căci potrivit lui, moartea unui ins, în speță Bozianu, trebuia să-ți aducă și glorie. Dar pentru asta era nevoie de circumstanțe...

REGIZORUL (intuneceșt) : Unde vă sînt dovezile ?... Vă avertizez : dacă nu le veți produce — cum de altfel sînt sigur — veți avea de suferit rigorile legii.

FEMEIA PLATINATĂ (reluînd netulburată) : Aveai nevoie de circumstanțe. Ți le-ai creat, alcătuiind pe baza acestei ipoteze — să-i zicem „estetice“ — un supra-scenariu.

REGIZORUL (decis să joace strîns) : Scenariu, fără „supra“. Așa se numește. Și în al doilea rînd — iertați-mă că vă întrerup — nu eu l-am scris. (Nimicitor.) Ignorați lucruri elementare. Și în acest caz, iertați-mă, discuția devine de prisos.

FEMEIA PLATINATĂ : Nu e nici o eroare. (Cu accent.) Supra-scenariu. Așa e termenul. Adică un plan care cuprindea întreaga urseală a omorului și pe care l-ai alcătuit pînă la ultimul amănunt.

REGIZORUL (cu persiflare) : Mă rog, recunosc : sînt un scelerat.

FEMEIA PLATINATĂ : Nu vreau să recunosti fără dovezi.

OPERATORUL (indignat) : Iertați-mă că intervin dar... Asistăm la o tristă farsă, îmi pare. (Regizorului.) Vizi dragă, nu te înțeleg. Ți se aruncă învinuirii stupide de genul : ești un ucigaș și ai procedat după un plan. Ei, și ? Toți ucigașii își fac un plan. Ce dovadă e asta !

VOCI RAZLETE : Ne pierdem timpul ! Cine plătește întreruperea ?

REGIZORUL (serios) : Luați pauză de masă. (Către Cascadori.) Horja și Bucur ! Duceți-l pe Mirea pe patul de colo. (Arată către casa-decor.

(Cascadorul III este purtat pe brațe pînă la locul indicat și întins pe pat. O parte din mâști iau loc, în poziții comode, în interiorul casei-decor. În barul improvizat, jucătorii, văzînd întreruperea repetiției, își reiau locurile lingă automatul de pocher.)

REGIZORUL (către Operator) : Ai dreptate, e o maniacă. Dar vreau să spulber orice urmă de bănuială... (Femeii platinată, după ce și-a adus din nou mințile încrucișate pe piept.) Vă ascult.

FEMEIA PLATINATĂ (reluînd fără a fi tulburată) : Am rămas, cum spuneai și dumnealui, (gest către Operator.) la alcătuirea planului. Pentru a-l pune în aplicare aveai

noieve, înainte de toate, de un scenariu convenabil. Te-ai oprit, după multe tatonări la „Nunta albă”. Fiindcă aici, în scena finală, se putea introduce acel salt în gol. Și astfel, regia estetică s-a asociat cu regia unei crime.

REGIZORUL (insinuant) : Nu cumva, adică, l-am împins eu de la spate să sară !

FEMEIA PLATINATĂ : Vai, nu. Ai procedat mult mai subtil, prin urzeli, — euu se spune — de culise. În această privință, recunosc, ai un talent remarcabil. Mai puțin ai manevrat reînălțirea celor trei învârbjiți din amor : Mirea, Bozianu și Mirela. Patimile s-au reaprins, mințile s-au încetșat, itele puteau fi trase din ascuns mai lesne. Dar nu intru în amănunte. Trec la al doilea act al supra-scenariului : cascadeorii. Sau mai bine zis : sabotajul tacit.

REGIZORUL (indignat) : Dar asta e culmea ! (Căutând din ochi pe Cascadeorii.) Băieți ! Horja... Bucur... spuneți ! V-am îndemnat eu să vă eschivați ?

CASCADORUL II (dîr) : Eu am refuzat singur și nesilit de nimeni... Iar Mirea, îl vedeți, e în ultimul hal. Bucur...

CASCADORUL I (intră în joc) : Aiureala îmi aparține. Sint orgolios.

FEMEIA PLATINATĂ (Regizorului) : Asta dovedește cit de bine i-ai manevrat. Dar să nu intrăm în amănunte. Important e că în săptămîna din urmă, de așteptare chinuitoare, Petru Bozianu ți-a intuit jocul. Că, anume, dumneata i-ai întăritat pe cei trei împotriva lui, ca să-l umilești. Și el nu putea decît să accepte saltul. Era un artist prea mare și generos, ca să nu dea totul... Cînd i-ai spus că renunți la secvența finală, că vei da dispoziție de plecarea, el a înțeles provocarea și a acceptat-o, disprețuindu-te. Și totuși, deși era pregătît la orice, el nu se aștepta în acea clipă la moarte...

REGIZORUL (sarcastic) : Interesant... interesant. Aveți imaginație. Iată un al doilea film care s-ar putea face.

FEMEIA PLATINATĂ : De ce ? Cînd ai obținut cu „Nunta albă” tot ce ai scontat ? Potolirea invidiei, glorie, succes. Chiar dacă acest succes e legat de numele lui Bozianu. Dar ai ieșit din mediocritatea anonimului. Ești numit chiar creator de „pagini antologice”. Regia supra-scenariului a fost aproape perfectă. Spun „aproape” fiindcă totuși ți-a scăpat o greșeală...

REGIZORUL (angrenat în demonstrație, dar încă persiflînd) : Sint nerăbdător s-o aflui...

FEMEIA PLATINATĂ (consolatoare) : Ori-cum, nu puteai s-o eviți. Căci ai inclus în calculul inițial pe Bozianu, ca un ins izolat și nu ca o fărmă dintr-un imens angrenaj. Doborîndu-l, te-ai și considerat victorios. Mai ales că el a reacționat în aparență pasiv la provocarea rațională. În aparență, fiindcă acel imens angrenaj pe care îl omiseseseși, s-a pus în mișcare și adevărul nu poate fi ascuns, iese la iveală.

REGIZORUL (pregătindu-se de lupta decisivă, duce mîinile la piept, dîr, sarcastic) :

Asta e tot ? Sint decepționat ! Speram în dezvoltări senzaționale. Teoriile mă plictisesc.

FEMEIA PLATINATĂ (cu duritatea strălucitoare a oțelului) : Prea bine. Să coborîm pe pămînt și să vorbim de crima dumitale ! Vrei dovezi concrete ? Iată-le : mai întîi faptul că pentru efectuarea săriturii n-ai apelat la un cascadeor, al patrulea, care exista acolo, la fața locului.

OPERATORUL (uimit) : Încă un cascadeor ? Cine ?

FEMEIA PLATINATĂ (către Regizor) : Chiar dumneata, Grigore Vizante. Ți-ai început cariera ca dresor de cai și cascadeor. Acest lucru îl știa foarte bine și Petru Bozianu. Și dumneata știai că știe. Încă un motiv de ură și dispreț.

OPERATORUL (către Regizor) : Adevărat ?

REGIZORUL (șovăind, luat pe neașteptate) : Oarecum. Dar îmi pierdusem antrenamentul. (Stăpîn pe sine, către Femeia platinată.) Ați fi vrut să mor eu. Nu ? Asta nu e nici o dovadă.

FEMEIA PLATINATĂ (lovind cu un fulger) : Iată și dovada de nedezmîntit : spaima și leșinul lui Mirea. Costumul balaurului cu pene l-ai îmbrăcat ca să-i oprești mărturisirea prin teroare. Il știai doar cit e de slab și de fricos.

REGIZORUL (atins prin surprindere) : Ce mărturisire ?

FEMEIA PLATINATĂ : Dovada crimei. Că ai mutat în cursul nopții salteaua de plastic așezată să amortizeze căderea lui Petru Bozianu, Mirea te-a văzut și o știai.

OPERATORUL (intrigat de tăcerea Regizorului) : Vizante, ce ai de spus ?

REGIZORUL (căutînd febril) : Femeia asta, femeia asta minte ! Cum ?... (Găsește poteca salvatoare.) De unde știi ce i-am spus ? Că l-am amenințat ?

(Pauză. La bar zgomot metalic asurzitor.)

JUCĂTORUL DE POCHER Z (exasperant) : Lăsați-mă o dată. O singură dată.

JUCĂTORUL DE POCHER X (cu lehamite) : Ul... M-ai căpiat, Fie !

JUCĂTORUL DE POCHER Z (introduce fisa) : Mii de mulțumiri. (Automatul se cutremură tot și începe să scuie sacadat bucăți de metal.) Ce-i asta ?

JUCĂTORUL DE POCHER Y : Trei ași. Ai dat lovitura !

JUCĂTORUL DE POCHER X (disperat) : Nu trebuia să... Știam eu. (Monezile de metal continuă să curgă izbîndu-se sacadat.)

REGIZORUL (furios, celor din bar) : Terminați o dată ! (Zgomotul scade. Către Femeia platinată.) Eu l-am amenințat ? Cum ?

FEMEIA PLATINATĂ (cu rigidă impasibilitate) : I-ai spus că sint de la procuratură și că am ordin de arestare contra lui. Contai că șocul îl va doborî.

REGIZORUL : Dar el trăiește... Il puteți întreba. (Arată cu mîna către casa-decor unde zace Cascadorul III.)

CASCADORUL III (în pat, în capul oaselor, cu ochii în gol, murmură vag) : Apă... Apă...

REGIZORUL (încercînd disperat o nouă pistă) : Minți. N-ai putut să auzi nimic ! Era zgomot, muzică...

FEMEIA PLATINATĂ (cu intensitate, fără să ridice vocea) : Uîți, Vizante că acei care nu văd, aud mai bine. (Alt ton.) Și acum eu am să plec. (Cu gravitate.) Nu te blestem, deși mi-ai făcut răul cel mai mare. Dar nu vei scăpa de pedeapsă. Nimeni n-a scăpat de pedeapsă ! (Băiatului, blind) Hai și-om merge, Teofile.

BĂIATUL : Da, mamă.

OPERATORUL (nedumerit, vrea s-o rețină) : Dar, vă rog, cine sunteți dumneavoastră ?... De unde ați venit ?

CASCADORUL II : Nu sunteți procurorul ?

(Cei de față, uimiți, fac zarvă. Se dau însă la o parte pentru a lăsa totuși să treacă pe cei doi, Băiatul și Femeia.)

FEMEIA PLATINATĂ (ajunsă aproape de ieșirea prin bar, se întoarce către cei de pe scenă. Zarva se potolește.) : Procurorul va veni. Rămîneți cu bine. (Iese călcînd rigid, cu mîna sprijinită pe umărul Băiatului.)

(Zarva și foirea mulțimii reîncepe, cu intensitate sporită.)

OPERATORUL (exasperat) : Dar pentru Dumnezeu, cine a fost femeia asta ?

ACTRIȚA (cu gîndul rătăcit) : Ochii... ochii ei !...

SECRETARA DE PLATOU : A fost mama lui Petru Bozianu !

JUCATORUL DE POCHER X (ascultînd dezamăgit cum continuă să cadă monezile) : Știam eu... Așa se întîmplă întotdeauna !

(Lumina scade cu încetul. Persoanele ies cîte una din scenă, ori dispar în întunecime. A mai rămas în lumină limpede numai Fluierarul, așezat pe pragul casei-decor, ca la începutul „baladei tragice“.)

FLUIERARUL (întonează o medolie tărăgănată, apoi îngîină nedeslușit cu o voce blindă, care capătă cu încetul înțeles) : ... Negura și-mi zisea ? / Măicuți, măicuți / Ieu ci l-am văzut / Și l-am cusocut / Da, iel s-a suit / La muntii săc / Un' vitezi si-ntrec / (Reia melodia din fluier și apoi din nou cu voce blindă și agale)... Ieu it' spui curat / Că iel s-a-nsurat / Și nevasta lui / Soaria-soari-lui ; / Și a lui nuntaș, / Greieri-greierași ; / A lui lăutari, / Lăcustili mari, / Pin' iarbi sărîn' / Pisti iel pășîn'...